

**GMINNY PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI
GMINY CZEMPIŃ
NA LATA 2008 –2011**

Wojewódzki Urząd
Ochrony Zabytków w Poznaniu
Wielkopolski Wojewódzki Konserwator Zabytków
Uzgodniono ze stanowiska konserwatorskiego
Załącznik do pisma/decyzji/postanowienia/ocowolemia
z dnia 2.01.2008 Nr WD 4451/3250/07/08

Wielkopolski
Wojewódzki Konserwator Zabytków
[Signature]

WOKISS

Archeologiczna Pracownia Badawcza „THOR”

2007

Urząd Gminy Czempin
Za zgodność kserokopii
z oryginałem
Czempin, dnia 5.03.2008
Podinspektor
[Signature]
mgr Magdalena Glucha

1. Wstęp

1.1. Postanowienia ogólne

1.1.1. Ilekroć w niniejszym programie mowa jest o:

- a) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U.Nr 162, poz. 1568 z późn. zmianami),
- b) Gminie – rozumie się przez to Gminę Czempień
- c) programie rozumie się przez to Gminny Program Opieki nad Zabytkami Gminy Czempień na lata 2008 – 2011
- d) Konserwatorze - rozumie się przez to Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora zabytków w Poznaniu
- e) Planie – rozumie się przez to Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 listopada 2001 r.
- f) Strategii – rozumie się przez to Strategię Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020 z dnia 19 grudnia 2005 r.

1.2. Cel opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami

1.2.1. Uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków przy sporządzaniu i zmianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

1.2.2. Podejmowanie i określanie warunków współpracy z właścicielami obiektów zabytkowych.

1.2.3. Inicjowanie i wspieranie działań edukacyjnych, informacyjnych, turystycznych i innych mających na celu propagowanie znajomości zabytków i opieki nad zabytkami.

1.2.4. Wspieranie działań zmierzających do pozyskania środków finansowych na opiekę nad zabytkami.

1.3. Podstawa prawna opracowania gminnego programu opieki nad zabytkami.

1.3.1. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz.1591 z późn. zmianami).

Zgodnie z art. 7 ust.1 pkt 9 ustawy, do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w tym m.in. sprawy kultury (w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury) oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

1.3.2. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
(Dz.U.Nr 162, poz. 1568 z późn. zmianami)

Ustawa, w zakresie ochrony zabytków, nakłada na gminę następujące obowiązki i uprawnienia:

- a) Prawo utworzenia przez Radę Gminy (po uprzednim zasięgnięciu opinii Konserwatora) parku kulturowego w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji (art.16 ust.1)
- b) Obowiązek uwzględniania w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ochrony zabytków nieruchomych i ich otoczenia oraz ustalen programu.

Studium i plany miejscowe wymagają odpowiednio zaopiniowania lub uzgodnienia przez Konserwatora (art.18, art.19 i art.20)

- c) Obowiązek prowadzenia gminnej ewidencji zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków z terenu gminy, objętych wojewódzką ewidencją zabytków (art.22 ust.4)
- d) Przyjmowanie zawiadomień o znalezieniu w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, że jest on zabytkiem i zawiadamianie o tym fakcie właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków (art.32 ust.1 pkt 3 i ust.2)
- e) Przyjmowanie zawiadomień o przypadkowym znalezieniu przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, że jest on zabytkiem archeologicznym i zawiadamianie o tym fakcie właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków (art.33 ust.1 i ust.2)
- f) Sprawowanie opieki nad zabytkami, w tym finansowanie prac konserwatorskich i budowlanych przy zabytku, do którego tytuł prawny posiada Gmina (art.71 ust.1 i 2)

- g) Prawo udzielania przez organ stanowiący Gminy, w trybie określonym przepisami odrębnymi, dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków (art.81)
- h) sporządzanie przez Burmistrza Gminy Czemiń i przyjmowanie przez Radę Gminy na okres 4 lat gminnego programu opieki nad zabytkami (art.87 ust.1, ust.2ust.3 i ust.4). Co dwa lata Burmistrz Gminy sporządza i przedstawia Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji programu (art.87 ust.5).

2. Uwarunkowania zewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego.

2.1. Relacje gminnego programu opieki nad zabytkami z opracowaniami wykonanymi na poziomie województwa:

2.1.1 Strategią rozwoju województwa wielkopolskiego.

„Strategia rozwoju województwa Wielkopolskiego do roku 2020” jest dokumentem opracowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, a przyjętym przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego dnia 19 grudnia 2005 r.

Strategia określa uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju województwa. Ustalenia zawarte w „Strategii rozwoju województwa” stanowią podstawę do sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa, przez co jej ustalenia mają bezpośredni wpływ na zachowanie i poprawę jakości krajobrazu kulturowego.

Formułę strategii oparto o następujące przesłanki:

- a) Promocja posiadanych przez województwo uwarunkowań geograficznych, takich jak: położenie czy środowisko przyrodnicze oraz uwarunkowań kulturowych opartych o wielowiekową tradycję.
- b) Ochrona posiadanych dóbr kultury, w tym zabytków i ich efektywnie wykorzystanie.
- c) Stworzenie warunków dla wzrostu poziomu życia wszystkim mieszkańcom regionu.

W szczególności strategia definiuje działania mające na celu zwiększenie konkurencyjności gospodarki w stosunku do innych regionów Europy. Proponuje unowocześnienie struktury gospodarki lokalnej, a w tym zwiększenie udziału kultury (również zabytków). Wśród celów operacyjnych Strategii zakłada się m. in. wzrost znaczenia dziedzictwa kulturowego, które w rozwoju Wielkopolski powinno pełnić kilka następujących funkcji. Po pierwsze powinno być czynnikiem integracji społecznej. Po drugie powinno

stanowiąc instrument promocji regionu, przyczyniając się do rozwoju gospodarczego. Po trzecie powinno być bazą dla turystyki i usług kulturalnych. Realizacja tych funkcji powinna być zrealizowana przez inwestycje w instytucje kultury, ochronę dorobku kulturalnego, wsparcie działań powiększających dorobek kulturalny regionu i promocje aktywności kulturalnej mieszkańców.

2.1.2. Planem zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego.

W dniu 26 listopada 2001 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr XLII/628/2001 powołał do życia Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego.

Plan określił m. in.: cel sporządzenia planu zagospodarowania przestrzennego, zasady kształtowania przestrzeni, zasady zagospodarowania oraz kierunki zagospodarowania.

Jako generalny cel zagospodarowania przestrzeni województwa wielkopolskiego, przyjęto doprowadzenie do zrównoważonego rozwoju całego terytorium województwa. W pojęciu tym zawarte jest również określenie tzw. „ładu przestrzennego”, który uzyskać można w wieloraki sposób, w tym m.in. poprzez cyt. „przestrzeganie wytycznych konserwatorskich w zakresie nie tylko poszczególnych obiektów objętych ochroną, ale również zasad zagospodarowania zabytkowych układów urbanistycznych; „odkrycie” lokalnej architektury wiejskiej i zapewnienie możliwości wprowadzenia tradycyjnych gabarytów, form dachów, detali i rozwiązań materiałowych; ochronę krajobrazu, a w rejonach o najwyższych walorach przyrodniczych i kulturowych wykluczenie realizacji obiektów kolidujących z otoczeniem”.

W Planie określone zostały ogólne zasady kształtowania przestrzeni. I tak w kształtowaniu przestrzeni miejskiej przyjęto ochronę dziedzictwa kulturowego i tradycyjnych elementów takich jak: zabytkowe dzielnice, budynki, dominanty, panoramy. Rozwinięciem tego, ma być pojawienie się w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego eskalacji wymogów architektonicznych w odniesieniu do obiektów realizowanych w pobliżu terenów o najwyższych walorach kulturowych i przyrodniczych.

W kształtowaniu obszarów wiejskich, przyjęto ochronę charakterystycznych układów ruralistycznych, zespołów sakralnych, pałacowo-parkowych, folwarków, ochronę zabytkowych budynków mieszkalnych, gospodarczych, wiatraków oraz elementów małej architektury. Przyjęto zasadę twórczego wykorzystania wzorców architektury lokalnej, z jednoczesnym odwołaniem się do architektury regionalnej Wielkopolski, przy równoczesnym określaniu warunków dla nowoprojektowanej zabudowy.

W kształtowaniu przestrzeni wokół miejsc cennych dla kultury wskazano na izolowanie tych miejsc, w celu ich lepszego wyeksponowania, od bezpośredniego styku z współczesnymi inwestycjami.

W zakresie ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego podkreślono objęcie obszarów chronionego krajobrazu i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych miejscowymi planami zagospodarowania.

Przytoczone wyżej zasady ochrony poszczególnych przestrzeni i obszarów posiadają znacznie szersze zakresy, aniżeli przytoczone. Z uwagi jednak na zakres „Gminnego programu...” zaprezentowane zostały tylko te, które dotyczą obiektów lub obszarów zabytkowych i mają swoje odniesienia dla zasobów kulturowych gminy Czempień.

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego przyjęto zasadę bezwzględnego zachowania obowiązującego prawa, ujętego w ustawie z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury (Dz.U. z 1999 r. Nr 98, poz.1150) oraz w ustawie o muzeach z dnia 21 listopada 1996 r. o ochronie dóbr kultury znajdujących się w zbiorach muzealnych. Natomiast ochrona krajobrazu kulturowego ma być realizowana poprzez stosownie zapisów zawartych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Za główne zasady zagospodarowania przestrzennego woj. Wielkopolskiego uznano m. in.:

- a) tworzenie warunków do współistnienia środowiska przyrodniczego i zurbanizowanego
- b) zachowanie dziedzictwa kulturowego i wpisanie go w struktury przestrzenne i otaczający krajobraz.

Do ograniczeń w kształtowaniu przestrzeni regionu, zalicza się bariery zdefiniowane m. in. w: planach ochrony parków krajobrazowych, dokumentach powołujących obszary chronionego krajobrazu oraz w ogólnych zasadach konstruujących ład przestrzenny, wmyśl których dąży się do zachowania obiektów cennych kulturowo, a ich otoczenie chroni się przed działaniami dysharmonizującymi.

Specjalne zapisy ukierunkowujące kształtowanie przestrzeni dotyczą stref ochrony konserwatorskiej i stref ochrony widokowej. Zagospodarowanie przestrzeni na tych obszarach powinno się odbywać na zasadach określonych przez służby konserwatorskie oraz zapisy w miejscowych planach oraz studiach uwarunkowań.

W punkcie dotyczącym wykorzystania szans i możliwości tkwiących w zagospodarowaniu przestrzennym Plan podkreśla, że elementy naturalne i kulturowe w krajobrazie mogą pozytywnie stymulować inne dziedziny życia, wszakże pod warunkiem

m.in. właściwego wykorzystania zasobów dziedzictwa kulturowego poprzez dostosowanie funkcji obiektów dla turystyki, przez dbałość o stan techniczny i estetykę zabytków i otoczenia.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa, zgodnie z art. 54 b ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym, uwzględniają propozycje wynikające z aktów prawnych, z różnego rodzaju dokumentów i opracowań istotnych dla regionu. Z terenem gminy związane są zagadnienia podejmujące zmiany w obrębie dróg krajowych, wojewódzkich oraz komunikacji kolejowej. W odniesieniu do dróg krajowych: budowa nowego przebiegu drogi ekspresowej S-5 na odcinkach – węzeł Głuchowo (A-2)- Stęszew-Zamysłowo (10 km) oraz budowa nowego przebiegu drogi ekspresowej S-11 na odcinku węzeł Głuchowo (A-2)- Złotkowo (gm. Suchy Las). W odniesieniu do realizacji obwodnic dla miejscowości położonych na ciągach dróg krajowych: budowa obwodnicy na drodze nr 5 dla miejscowości Jarogniewice, obwodnic dla miejscowości położonych na ciągach dróg wojewódzkich – obwodnica dla Czempinia. W odniesieniu do komunikacji kolejowej: modernizacja linii C-E59 Szczecin – Poznań – Wrocław.

W zakresie ochrony przyrody Plan obejmuje ochroną przed dalszą degradacją i utrzymuje w dotychczasowych granicach m.in. Park Krajobrazowy im. Gen. Dezyderego Chłapowskiego. Ochrona tego obszaru wymaga m.in. poszerzenia wykazów obiektów i terenów chronionych oraz objęcia go ochroną na podstawie specjalnych zapisów w prawie lokalnym. Ponadto ochroną na terenie gminy objętych zostało 32 jednostki jako pomniki przyrody - patrz pkt. 4.4.

3. Zasoby dziedzictwa i krajobrazu kulturowego gminy.

Gmina Czempień leży w południowej części województwa Wielkopolskiego, w powiecie Kościańskim i stanowi jego najbardziej na północ wysunięty przyczółek. Obszar gminy ma charakter zdecydowanie nizinny, z przecinającym ją pojedynczym kanałem Mosińskim. Gmina ma charakter rolniczy, oparty na produkcji gospodarstw rodzinnych, jak i przedsiębiorstw rolnych. Natomiast działalność handlowa, usługowa i wytwórcza skupia się przede wszystkim w mieście. Terenów leśnych jest niewiele i skupiają się one przede wszystkim w okolicach Jarogniewic oraz między Tarnowem Starym, a Srockiem Wielkim. W gminie znajduje się 19 wsi oraz 1 miasto (Czempień) i z tymi jednostkami związane są zasoby kulturowe gminy. Żaden z układów ruralistycznych nie jest wpisany obszarowo do rejestru

zabytków, natomiast w stosunku do zespołu staromiejskiego miasta Czempin zostało wszczęte postępowanie w sprawie wpisania do rejestru zabytków.

Miasto zostało założone na gruntach wsi Wielki Piechanin, wzmiankowanej w 1397 r. Data lokacji miasta nie jest znana. Centrum miasta stanowi wydłużony na linii wschód-zachód, dawny plac targowy, obecny rynek z rozłokowaną w pierzejach XIX w. zabudową kamieniczek. Od strony wschodniej, na osi rynku, znajduje się neoromański kościół p.w. Św. Michała Archanioła. Za nim, w kierunku wschodnim, położone jest okazałe założenie pałacowo-parkowe, w skład którego wchodzi: barokowy pałac Szodrskich, dawna kaplica pałacowa, obecnie kościół filialny p.w. św.św. Apostołów Szymona i Judy, park z zachowanym starodrzewiem oraz reliktem założenia regularnego w postaci 2 alei oraz ogrodzenie.

Zachodnią część Wielkopolski (byłe Księstwo Poznańskie), w granicach której znajduje się również gmina Czempin, charakteryzuje znaczna ilość rezydencji i zespołów folwarcznych, związanych z tradycją ziemianką rodów Kołaczkowskich i Żółtowskich (Głuchowo Jarogniewice, Zadory), Koczorowskich (Jasień, Piotrkowice, Piotrowo), Potworowskich (Gorzyczki), Szodrskich (Czempin, Stary Gołębin).

Na terenie gminy do rejestru zabytków wpisanych jest 30 obiektów, na terenie miasta 17.

3.1. Obiekty zabytkowe, nieruchomości wpisane do rejestru zabytków.

MIASTO CZEMPIŃ

- układ urbanistyczny - wszczęte postępowanie w sprawie wpisania do rejestru
- kościół par. pw. Sw. Michała Arch., 1895-1899, nr rej.: 2624/A z 29.VIII.1997
- cmentarz przykościelny, nr rej.: j.w.
- cmentarz ewangelicki, 1 poł XIX, nr rej. 2180/A z 28.XI.1989
- zespół pałacowy (Borówko), XVIII-XIX :
 - pałac, nr rej.:2375/A z 25.XI.1932 r oraz 2491 /A z 31.I.1952
 - park, nr rej. 2116/A z 3.IV.1987
 - ogrodzenie
 - kaplica ob. kościół fil. pw. św.św. Apostołów Szymona i Judy, 1782, nr rej. : 2376 /A z 25.XI.1932 oraz 574 /A z 30/IV.1969
- dom, ul. Długa 2, 1 poł. XIX, nr rej.: 578/A z 2.V.1969

- kamienica z oficyną , ul. Kościelna 6, nr rej. :2353/A z 12.IV.1995
- dom , Rynek 26, 1 poł. XIX , nr rej.: 575/A z 2.V.1969

- dom, Rynek 27, poł. XIX, nr rej.: 576/A z 2.V.1969
- dom, Rynek 34 , 1 poł. XIX , nr rej.: 577/A z 2 .V.1969
- dom, ul. Towarowa 9 , pocz. XIX , nr rej. 2324/A z 12.XII.1994
- dom, Rynek 16 , 1 poł. XIX , nr rej.: 1558/A z 24.VII.1974 - nie istnieje, przygotowane dokumenty do skreślenia z rejestru
- wiatrak-koźlak, XVIII w., nr rej. 809/A z 26.01. 1970 r. – spalony w 1975 r., przygotowywane dokumenty do skreślenia z rejestru.

GMINA CZEMPIŃ

Borowo

- park, k. XIX, nr rej.: 1835/A z 25.02.1981

Głuchowo

- zespół kościoła par. p.w. św. Katarzyny, nr rej. 488/Wlkp/A z 05.04.2007 :
 - plebania, teren ogrodu proboszczowskiego, cmentarz przykościelny, murowane ogrodzenie, brama główna i furtka boczna, kościół p.w. św. Katarzyny (1751, 1900, nr rej.: 2519/A z 07.02.1955)
- zespół pałacowy, XVII-XX:
 - pałac, nr rej.: 1398/A z 24.02.1973
 - oficyna, nr rej.: 2341/A z 15.02.1995
 - stajnia koni wyjazdowych, nr rej.: 2341/A z 15.02.1995
 - park, nr rej.: 1667/A z 23.12.1974

Gorzyczki

- zespół pałacowy, 2 poł. XIX:
 - pałac, nr rej.: 1397/A z 24.02.1973
 - park, nr rej.: 1668/A z 23.12.1974
- park krajobrazowy (w części występującej na terenie Gminy) : park im. Gen D. Chłapowskiego wraz z zachowanym pasem zadrzewień śródpolnych w okolicach Gorzyczek – nr rej. 1018/A z 19.06.1987 r.

Jarogniewice

- zespół pałacowy i folwarczny, k. XVIII, XIX:
 - pałac, nr rej.: 2514/A z 19.02.1955
 - park, nr rej.: j.w.

- oficyna, k. XVIII, nr rej.: 2515/A z 19.02.1955

- budynek gospodarczy, nr rej.: j.w.
- obora, nr rej.: 2513/A z 19.02.1955

Piotrkowice

- zespół dworski i folwarczny, 2 poł. XIX:
 - dwór, nr rej.: 2346/A z 14.03.1995
 - park, nr rej.: 2021/A z 25.10.1985
 - folwark, nr rej.: 2347/A z 14.03.1995:
 - stajnia
 - obora
 - 2 stodoły (d. owczarnie)
 - owczarnia

Piotrowo

- park pałacowy, pocz. XIX, nr rej.: 2097/A z 22.09.1986
- 2 aleje lipowe, pocz. XX, nr rej.: 2195/A z 07.08.1990

Rakówka

- dwór, nr rej.: 2191/A z 20.04.1990

Stary Gołębin

- kościół p.w. Wniebowzięcia NMP, drewn., 1670, 1881, nr rej.: 2378/A z 25.11.1932
- park, XVIII, nr rej.: 1821/A z 05.02.1981

W stosunku do obiektów nie istniejących, a figurujących w rejestrze zabytków, zostało wszczęte postępowanie o ich wykreślenie.

3.2. Obiekty z terenu miasta i gminy Czempień znajdujące się w ewidencji zabytków

BETKOWO

1. ZESPÓŁ FOLWARCZNY, wł. ANR:
 - a. rządówka, mur., 1 ćw. XX w., przebud.,

- b. stajnia, ob. owczarnia, mur., k. XIX w.,
- c. obora, spichlerz i stelmacharnia, mur, k. XIX w.,
- d. stodoła, ob. owczarnia, mur., k. XIX w.,
- e. ogrodzenie z bramą, mur., 2 poł. XIX w.,

BIECZYNY

- 2. LEŚNICZÓWKA "RUTYDOWO", mur., 1934 – 1936, remont., 1983-1984, wł., Nadleśnictwo Konstantynowo.
- 3. ZESPÓŁ DWORSKI, wł. ANR:
 - a. dwór, mur., 193,
 - b. cielętnik, ob. stajnia, mur., k. XIX w.,
 - c. owczarnia, mur., po 1920 r.,
 - d. trojak, mur., 1 ćw. XX w.
 - e. czworak, mur., k. XIX w.,
 - f. czworak, mur., 1938.
- 4. ZAGRODA NR 2, wł. Maria Wojciechowska:
 - a. dom., mur., pocz. XX w.,
 - b. obora, mur., pocz. XX w.

BOROWO

- 5. ZESPÓŁ PAŁACOWO-FOLWARCZNY, uz. Zakład Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Borowie:
 - a. pałac, mur., pocz. XX w.,
 - b. ogrodzenie z bramą, mur., mur-żel., k. XIX w.,
 - c. park krajobrazowy, 2 poł. XIX w.
- folwark:
- d. rządówka, mur., k. XIX w.,
 - e. stajnia, koni wyjazdowych., mur., 1910 r.,
 - f. stajnia koni pociagowych, mur., XIX/XX w.,
 - g. obora, mur., pocz. XX w.,
 - h. chlewnia, mur., XIX/XX w.,
 - i. stodoła, ob. magazyn, mur., XIX/XX w.,
 - j. magazyn zbożowy, mur., pocz. XX w.,
 - k. gorzelnia, mur., pocz. XX w.,

- l. kuźnia, mur., pocz. XX w.,
- m. suszarnia cykorii, mur., pocz. XX w.,

kolonia mieszkalna:

- n. dom ślusarza, mur., k. XIX w.,
- o. dom, mur., pocz. XX w.,
- p. 5 dwojaków, ob. domów nr 15, 19, 23, 24 i bez nr., mur., pocz. XX w.,
- q. trojak, mur., 1907.,
- r. czworak, mur., pocz. XX w.,
- s. dom pracowników sezonowych, ob. nr 13, mur., XIX/XX w.,
- t. dom pracowników sezonowych, ob. nr 38, mur., 1890 r.

CZEMPIŃ

UKŁAD URBANISTYCZNY, XV-XIX.

- 6. KOŚCIÓŁ PAR. P.W.ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA, mur., 1895-1899.
- 7. OBIEKTY CMENTARZA EWANGELICKIEGO, ul. Poznańskie Przedmieście:
 - a. kaplica, mur., ok. poł. XIX,
 - b. ogrodzenie z bramą, mur., ok. poł. XIX.
- 8. URZĄD GMINY, ul. 24 Stycznia nr 25, mur., l. 20 XX.
- 9. KOMISARIAT POLICJI, ul. Kolejowa, mur., ok. 1920.
- 10. SZKOŁA, ul. Kolejowa, mur., ok. 1920.
- 11. POCZTA, ul. 24 Stycznia nr 16, mur., 1898.
- 12. ZESPÓŁ DWORCA KOLEJOWEGO:
 - a. dworzec, mur., ok. 1900,
 - b. magazyn, mur., pocz. XX,
 - c. wieża ciśnień, mur., ok. poł. XX,
 - d. 2 domy pracownicze, ul. Kolejowa nr 6, 6a, mur., ok. 1900.
- 13. ZESPÓŁ PAŁACOWO-FOLWARCZNY, wł. Manuela Wasilewska-Janik, Walery Janik:
 - a. pałac, mur., ok. 1698-1739, ukończenie budowy i dekoracja elewacji 1729-1739, przebud. elewacji ogrodowej i wnętrz 1904, remont 1975-1986,
 - b. kaplica, ob. kościół p.w. św. Apostołów Szymona i Judy, mur., 1782, dobud. wieży XIX,
 - c. brama, mur., 1 poł. XVIII,
 - d. park, XVIII, powiększony po połowie XIX,

folwark:

- e. rządówka, mur., 1882,
- f. stajnia i wozownia, ob. magazyn, mur., 1882,
- g. obora, mur., 1882,
- h. stodoła, mur., 1882,
- i. stodoła i łącznik, mur., 1882, przebud. 1 ćw. XX.

ul. Długa

- 14. DOM NR 2, mur., 1 poł. XIX.
- 15. DOM NR 3, mur., ok. 1900.
- 16. DOM NR 4, mur., ok. poł. XIX.
- 17. DOM NR 5, mur., 1 poł. XIX.
- 18. DOM NR 5a, mur., po 1914.
- 19. DOM NR 7, mur., 4 ćw. XIX.
- 20. DOM NR 9, mur., ok. poł. XIX.
- 21. DOM NR 10, mur., ok. poł. XIX.
- 22. DOM NR 11, mur., 1 poł. XIX.
- 23. DOM NR 12, mur., 1 poł. XIX.
- 24. DOM NR 12a, mur., 4 ćw. XIX.
- 25. DOM NR 13, mur., 1 poł. XIX.
- 26. DOM NR 14, mur., 4 ćw. XIX.
- 27. DOM NR 15, mur., pocz. XX.
- 28. DOM NR 15a, mur., 4 ćw. XIX.
- 29. DOM NR 23, mur., 4 ćw. XIX.
- 30. DOM NR 26, mur., 2 poł. XIX.
- 31. DOM NR 27, mur., pocz. XX.
- 32. DOM NR 27a, mur., pocz. XX.
- 33. DOM NR 28, mur., 1 ćw. XX.
- 34. DOM NR 29, mur., 1 poł. XIX.
- 35. DOM NR 35, mur., l. 20 XX.

ul. Kluczmerowicza

- 36. DOM NR 2, mur., 1896.

ul. Kolejowa

- 37. DOM NR 1, mur., ok. 1900.
- 38. DOM NR 1a, mur., ok. 1900.
- 39. DOM NR 2, mur., pocz. XX.
- 40. DOM NR 5, mur., ok. 1920.
- 41. DOM NR 23, mur., l. 30 XX.
- 42. DOM NR 35, mur., l. 30 XX.

ul. Kościańskie Przedmieście

- 43. DOM NR 1, mur., pocz. XX.

ul. Kościelna

- 44. DOM NR 3, mur., ok. poł. XIX.
- 45. DOM NR 4, mur., pocz. XX.
- 46. DOM NR 5, mur., l. 20 XX.
- 47. DOM NR 6, mur., ok. 1905.
- 48. DOM NR 8, mur., pocz. XX.
- 49. DOM NR 10, mur., 1 poł. XIX.
- 50. DOM NR 12, mur., pocz. XX.
- 51. DOM NR 14, mur., pocz., XX.
- 52. DOM NR 16, mur., ok. 1920.
- 53. DOM NR 18, mur., 1 dek. XX.

ul. Kręta

- 54. DOM NR 11, mur., 4 ćw. XIX.

ul. Nowa

- 55. WILLA, ob. przedszkole, mur., 1 ćw. XX.

ul. Podgórna

- 56. DOM NR 5, mur., 1909.

ul. Polna

- 57. DOM NR 2, mur., 1 poł. XIX, przebud.

58. DOM NR 3, mur., 1 poł. XIX.

59. DOM NR 5, mur., 1909.

60. DOM NR 11, mur., 1906.

ul. Poznańskie Przedmieście

61. DOM NR 11, mur., 4 ćw., XIX.

62. DOM NR 15, szach. (?), 1 poł. XIX.

63. DOM NR 19, mur.-szach., 1 poł. XIX.

64. DOM NR 27, mur., 1907.

ul. Północna

65. DOM NR 2, mur., 2 poł. XIX.

66. DOM NR 3, mur., 2 poł. XIX.

67. DOM NR 5, mur., 2 poł. XIX.

68. DOM NR 10, mur., ok. 1910.

ul. Ratuszowa

69. DOM NR 2, mur., pocz. XX.

Rynek

70. DOM NR 1, mur., 4 ćw. XIX.

71. DOM NR 2, mur., 2 poł. XIX.

72. DOM NR 3, mur., l. 20 XX.

73. DOM NR 4, mur., ok. 1900.

74. DOM NR 5, mur., 1 ćw. XX.

75. DOM NR 6, mur., pocz. XX.

76. DOM NR 7, mur., pocz. XX.

77. DOM NR 8, mur., 4 ćw. XIX.

78. DOM NR 9, mur., pocz. XX.

79. DOM NR 10, mur., pocz. XX.

80. DOM NR 11, mur., k. XIX.

81. DOM NR 12, mur., 4 ćw. XIX.

82. DOM NR 13, mur., 1900.

83. DOM NR 14, mur., 1900.

84. DOM NR 15, mur., l. 30 XX.
85. DOM NR 17, mur., pocz. XX.
86. DOM NR 18, mur., 1 poł. XIX, przebud.
87. DOM NR 19, mur., 4 ćw. XIX i ok. 1900.
88. DOM NR 20, mur., 1 poł. XIX.
89. DOM NR 21, mur., 1 poł. XIX.
90. DOM NR 22, mur., pocz. XX.
91. DOM NR 23, mur., ok. poł. XIX.
92. DOM NR 24, mur., 1 ćw. XX.
93. DOM NR 25, mur., ok. poł. XIX.
94. DOM NR 26, mur., 1 poł. XIX.
95. DOM NR 27, mur., 1 poł. XIX.
96. DOM NR 28, mur., 1 poł. XIX.,
97. DOM NR 29, mur., 1 poł. XIX.
98. DOM NR 30, mur., 1 poł. XIX.
99. DOM NR 31, mur., 1 poł. XIX.
100. DOM NR 32, mur., 1 poł. XIX.
101. DOM NR 33, mur., 1 poł. XIX.

ul. Stęszewska

102. DOM NR 15, mur., ok. 1920.
103. DOM NR 21, mur., 1938.

ul. 24 Stycznia

104. DOM NR 1, mur., 1 poł. XIX.
105. DOM NR 5, mur., ok. poł. XIX.
106. DOM NR 7, mur., 4 ćw. XIX.
107. DOM NR 8, mur., 4 ćw. XIX.
108. DOM NR 9, mur., 4 ćw. XIX.
109. DOM NR 10, mur., ok. 1910.
110. ZESPÓŁ DOMU NR 11:
 - a. dom z restauracją, mur., pocz. XX,
 - b. brama, mur., pocz. XX.
111. DOM NR 12, mur., ok. 1900, przebud. l. 20 XX.

112. ZESPÓŁ DOMU NR 13:
a. dom, ob. kino, mur., 1 ćw. XX,
b. budynek gospodarczy, mur., 1 ćw. XX.
113. DOM NR 15, mur., l. 20 XX.
114. DOM NR 17, mur., 2 poł. XIX.
115. DOM NR 19, mur., pocz. XX.
116. ZESPÓŁ DOMU NR 21:
a. dom, mur., 1 ćw. XX,
b. budynek gospodarczy, mur., 1 ćw. XX.

ul. Świerczewskiego

117. DOM NR 6, mur., 4 ćw. XIX.
118. DOM NR 7, mur., 2 dek. XX.
119. DOM NR 10, mur., 1 ćw. XX.
120. DOM NR 15, mur., pocz. XX.
121. DOM NR 17, mur., 1905.
122. DOM NR 18, mur., pocz. XX.
123. DOM, ob. Miejski Ośrodek Zdrowia, mur., pocz. XX.

ul. Towarowa

124. DOM NR 9, mur., 1904-1907.

ul. Zaulek

125. DOM NR 1, mur., ok. 1900.
126. MLECZARNIA, ul. Poznańskie Przedmieście, wł. WSS Poznań, mur., pocz. XX.
127. STODOŁA, ul. Kościańskie Przedmieście nr 2, mur., 4 ćw. XIX.
128. STODOŁA, ul. Poznańskie Przedmieście nr 1, szach., 2 poł. XIX.

DONATOWO

129. SZKOŁA, mur., ok. 1900.
130. ZAGRODA NR 2, wł. Henryk Stachowski:

- a. dom, mur., ok. 1900,
- b. obora, mur., pocz. XX,
- c. stodoła, mur., ok. 1920.

131. DOM NR 10, wł. Zenon Szczawik, mur., 4 ćw. XIX.

GLUCHOWO

132. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. ŚW. KATARZYNY:

- a. kościół, jur., 1751, rozbud. 1904,
- b. ogrodzenie mur., pocz. XX.

133. KAPLICA CMENTARNA, mur., 1888.

134. ZESPÓŁ PLEBANII:

- a. plebania, mur., 1 poł. XIX, przebud. XX,
- b. budynek inwentarski, mur., 1 poł. XIX,
- c. ogrodzenie z bramą, mur., 1 poł. XIX.

135. SZKOŁA, ul. Cmentarna nr 15, mur., k. XIX.

136. ZESPÓŁ PAŁAWCOWO-FOLWARCZNY, wł. ANR:

- a. pałac, mur., pocz. XVIII, całkowicie przebud. 1887,
- b. oficyna, mur., 1882,
- c. stajnia koni wyjazdowych, ob. ślusarnia, mur., 1880.
- d. gorzelnia, mur., 1883,
- e. ogrodzenie z bramą, mur., k. XIX,
- f. park krajobrazowy, XVIII/XIX,

folwark:

- g. obora, mur., 1870,
- h. 2 owczarnie, mur., 1870 i 1880,
- i. 2 stodoły, mur., 1860 i 1889,
- j. spichlerz, mur., 1890,
- k. kuźnia, mur., k. XIX,
- l. kuźnia, mur., ok. poł. XIX,
- m. 3 domy mieszkalne, mur., 1860-1870.

ul. Kościańska

137. DOM NR 1, ob. poczta, mur., 1 poł. XIX.
138. ZAGRODA NR 10, wł. Józef Malcherek:
 - a. dom, mur., 4 ćw. XIX,
 - b. obora, mur., 4 ćw. XIX,
 - c. stodoła, szach., 3 ćw. XIX (?).
139. DOM NR 23, wł. UMG, mur., 4 ćw. XIX.

GORZYCE

140. ZESPÓŁ FOLWARCZNY, wł. ANR:
 - a. stajnia i wolarnia, mur., XIX/XX,
 - b. chlewnia i spichlerz, ob. magazyn, mur., XIX/XX,
 - c. budynek inwentarski, mur., XIX/XX,
 - d. kuźnia mur., pocz. XX,
 - e. 3 czworaki, ob. domy nr 17, 18, i 33, mur., XIX/XX.

GORZYCZKI

141. KAPLICA P.W. NMP. mur., XIX/XX (?).
142. ZESPÓŁ PAŁACOWO-folwarczny, WŁ. ANR:
 - a. pałac, mur., 1868, restaur. 1923,
 - b. dwór, mur., poł. XVIII w., przebud. k. XIX,
 - c. studnia, mur., 2 poł. XIX,
 - d. główna brama wjazdowa, mur.-żel., k. XIX,
 - e. brama do sadu, mur., pocz. XX,
 - f. brama południowa, mur., 2 poł. XIX,
 - g. park krajobrazowy, XIX/XX,

folwark:

- h. rządówka, mur., 4 ćw. XIX,
- i. stajnia, mur., XIX/XX,
- j. obora, mur., pocz. XX,
- k. magazyn paszowy, mur., pocz. XX.,
- l. kuźnia i stolarnia, mur., 1905,
- m. kuchnia, mur., XIX/XX,
- n. lodownia, mur., 1911,

- o. wytwórnia marmolady i cukierków, ob.. kaplica, mur., 4 ćw. XIX,
- p. ogrodzenie z 4 bramami, mur., XIX/XX,

kolonia mieszkalna:

- q. dom, ob. nr 4, mur., XIX/XX,
- r. 2 dwojaki, ob. domy nr 29 i 31, mur., XIX/XX,
- s. 2 czworaki, ob. domy nr 30 i 32, mur., XIX/XX,
- t. sześciorak, ob. dom nr 33, mur., XIX/XX.

HELENOPOL

143. ZESPÓŁ FOLWARCZNY, wł. Zakład Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Borowie:
- a. dom, mur., 1909,
 - b. 2 obory, mur., 1908, 1909,
 - c. piwnica, mur., pocz. XX.

JAROGNIEWICE

144. SZKOŁA, ul. Poznańska 4, mur., pocz. XX.
145. ZESPÓŁ PAŁACOWO-FOLWARCZNY, wł. UMG, uz. Państwowy Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych:
- a. pałac, mur., 1792, dobud. bocznych galerii 1870, gruntownie remont. 1893-1904, arch. Stanisław Borecki, przebud. wewnątrz,
 - b. oficyna pn., mur., 1792, przebud. 1893,
 - c. oficyna pd., mur., 1900-1904,
 - d. oficyna zach., mur., 1900-1904,
 - e. dom ogrodnika, mur., 1 ćw. XIX,
 - f. mostek, mur., pocz. XX,
 - g. basen kąpielowy, mur., pocz. XX,
 - h. ogrodzenie z bramą, mur.-żel., pocz. XX,
 - i. park, 2 poł. XVIII, przekształcony XIX,
- folwark, wł. RKS Czempień, Zakład Jarogniewice:
- j. stajnia, mur., poł. XIX,
 - k. obora, mur., poł. XIX,
 - l. stodoła, mur. k. XIX,
 - m. budynek gospodarczy, mur., 1887,
 - n. lodownia, mur., ok. 1790,

- o. magazyn, mur., 1880,
- p. czworak, ob. dom nr 20, mur., 2 poł. XVIII, przebud. k. XIX.

JASIEŃ

- 146. SZKOŁA, mur., pocz. XX.
- 147. POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU DWORSKO-FOLWARCZNEGO (dwór nie istnieje),
uż. RKS Czempin:
 - a. oficyna, mur., k. XIX,
 - b. park krajobrazowy, 1 poł. XIX, przekształcony XX,
 - c. stajnia i cielętnik, mur., XIX/XX,
 - d. stajnia i magazyn, mur., k. XIX,
 - e. obora, mur., k. XIX,
 - f. chlewnia, mur., k. XIX,
 - g. stodoła, mur., XIX/XX,
 - h. ochronka i dwojak, ob. dom nr 43, mur., 1938,
 - i. 4 czworaki, ob. domy nr 10, 12, 41, i 44, mur., 1909,
 - j. czworak, ob. dom nr 11, mur., pocz. XX.

MARUSZKOWO

- 148. ZESPÓŁ FOLWARCZNY, wł. ANR:
 - a. 2 obory, mur., pocz. XX,
 - b. budynek inwentarski, ob. owczarnia, mur., k. XIX,
 - c. 2 domy, mur., pocz. XX.

NOWE BORÓWKO

- 149. DOM NR 7, wł. Jędrzejczak, mur., pocz. XX.

NOWE TARNOWO

- 150. ZAGRODA NR 8, wł. Marek Nowacki:
 - a. dom, mur., 1903,
 - b. obora, mur., 1908.

PIECHANIN

- 151. ZESPÓŁ FOLWARCZNY, wł. ANR:

- a. rządówka, mur., k. XIX,
- b. wozownia, mur., k. XIX,
- c. magazyn, mur., k. XIX,
- d. kuźnia, mur., k. XIX,
- e. młyn, ob. spichlerz, mur., 1872,

podwórze I:

- f. stajnia, mur., k. XIX,
- g. obora, mur., ok. 1890,
- h. kurnik, mur., k. XIX,
- i. stodoła, mur., l. 90 XIX,
- j. wozownia, mur., l. 90 XIX,
- k. magazyn i wozownia, mur., k. XIX,
- l. magazyn, mur., k. XIX,
- m. kuźnia, mur., k. XIX,
- n. garaż, mur., k. XIX,
- o. stolarnia, mur., pocz. XX,
- p. gorzelnia, mur., 1863,
- q. dom przy gorzelnii, mur., 2 poł. XIX,
- r. bramy, mur., k. XIX,

podwórze II:

- s. obora, mur., 1881,
- t. chlewnia, mur., k. XIX,

kolonia mieszkalna:

- u. 3 dwojaki, ob. dom nr 7, 13 i 17, mur., XIX/XX,
- v. 4 czworaki, ob. dom nr 6, 14-16, mur., XIX/XX,
- w. czworak, ob. dom nr 8, mur., pocz. XX.

PIOTRKOWICE

152. ZESPÓŁ DWORSKO-FOLWARCZNY, wł. ANR:

- a. dwór, mur., 1 ćw. XIX, przebud. ok. 1872,
- b. dom ogrodnika i bud. gospodarczy, mur., k. XIX,
- c. park krajobrazowy, poł. XIX, przekształcony k. XIX,

folwark:

- d. stajnia, mur., k. XIX,
- e. obora, mur., 1874,

- f. owczarnia, mur., 1874,
- g. stodoła, mur., l. 80 XIX,
- h. wozownia, mur., 1 dek. XX,
- i. garaż, ob. budynek administracyjny, mur., 1 dek. XX,
- j. ośmiorak, ob. dom nr 10, mur., 1 dek. XX,
- k. 2 czworaki, ob. domy nr 11 12, mur., 1910.

PIOTROWO PIERWSZE

153. SZKOŁA, mur., ok. 1900.

154. ZESPÓŁ PAŁACOWO-FOLWARCZNY, wł. ANR:

- a. pałac, mur., pocz. XX, dobud. skrzydła zach. l. 30 XX,
- b. ogrodzenie z bramą, mur., k. XIX,
- c. park krajobrazowy, pocz. XX,

folwark:

- d. stajnia koni wyjazdowych, ob. budynek gospodarczy, mur., 1880, przebud. XX,
- e. 2 obory, mur., 1880 i 1881,
- f. budynek inwentarski, mur., k. XIX,
- g. stodoła, ob. chlewnia, 4 ćw. XIX,
- h. spichlerz, mur., 1912,
- i. wozownia, ob. garaż, mur., k. XIX,
- j. garaż, mur., 4 ćw. XIX,
- k. kuźnia, ob. dom nr 10, mur., k. XIX,
- l. gorzelnia, mur., 1897,

kolonia mieszkalna:

- ł. 2 dwójaki, ob. domy nr 12 i 31, mur., k. XIX,
- m. 5 czworaków, ob. domów nr 8, 9, 11, 13 i 16, mur., XIX/XX.

RAKÓWKA

155. ZESPÓŁ DWORSKO-FOLWARCZNY, uż. Kombinat Spółdzielczo-Produkcyjny w Śremie, Zakład Spółdzielni Produkcyjnych w Rakówce:

- a. dwór, mur., ok. poł. XIX, przebud. i rozbud. 1925-1928,
- b. brama, mur., po 1925,
- c. park krajobrazowy, k. XIX, przekształcony po 1925,

folwark:

- d. dom, mur., k. XIX,
- e. owczarnia, mur., k. XIX,
- f. budynek inwentarski, ob. owczarnia, mur., 1 ćw. XX,
- g. stodoła, mur., 1911,
- h. ogrodzenie z bramą, mur., k. XIX.

SŁONIN

- 156. SZKOŁA, mur., 1882.
- 157. OBERŻA, ob. dom nr 49, szach., poł. XIX.

SROCKO WIELKIE

- 158. ZESPÓŁ DWORSKO-FOLWARCZNY, uż. RKS Czempiń:

- a. dwór, mur., k. XIX,
- b. oficyna, mur., k. XIX,
- c. ogrodzenie z bramą, mur., k. XIX i pocz. XX,
- d. pozostałości parku krajobrazowego, pocz. XX,

folwark:

- e. stajnia, mur., k. XIX,
- f. obora i stajnia, ob. owczarnia, mur., XIX/XX,
- g. 3 obory, mur., XIX/XX,
- h. obora, mur., pocz. XX,
- i. stodoła, ob. owczarnia, mur., k. XIX,
- j. stodoła, mur., k. XIX,
- k. spichlerz, mur., k. XIX,
- l. magazyn paszowy, mur., k. XIX,
- m. budynek gospodarczy, mur., k. XIX,
- n. 2 budynki gospodarcze, mur., 1926,
- o. kuźnia i stelmacharnia, ob. remiza i magazyn, mur., k. XIX,
- p. ogrodzenie z bramą, mur., k. XIX,

kolonia mieszkalna:

- q. 2 dwojaki, ob. domy nr 12 i 26, mur., pocz. XX,
- r. sześciorak, ob. dom nr 10, mur., pocz. XX,
- s. sześciorak, ob. dom nr 17, mur., 1939,
- t. wielorak, ob. dom nr 13, mur., 1939.

STARE TARNOWO

159. ZESPÓŁ FOLWARCZNY, uż. RKS Czempień:

- a. rządówka, mur., XIX/XX,
- b. park krajobrazowy, k. XIX,
- c. stajnia, mur., XIX/XX,
- d. obora, mur., 1892,
- e. obora, ob. magazyn, mur., k. XIX,
- f. ogrodzenie z bramą, mur., k. XIX,
- g. sześciorak, ob. dom nr 4, mur., k. XIX,
- h. sześciorak, ob. dom nr 2, mur., 1925,
- i. wielorak, ob. dom nr 3, mur., k. XIX.

STARY GOŁĘBIN

160. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. WNIĘBOWZIĘCIA NMP:

- a. kościół, drewn., 1660-1670, restaur. 1870, dobud. kaplicy mur., 1881, odnowienie i wyposażenie wnętrza 1970,
- b. ogrodzenie z bramą, mur. i mur.-żel., k. XIX.

161. SZKOŁA, mur., ok.1900, rozbud.

162. POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU DWORSKO-FOLWARCZNEGO (dwór nie istnieje),

wł. ANR:

- a. park krajobrazowy, k. XIX, przekształcony XX,
- b. brama, mur., k. XIX,
- c. stajnia, mur., 1910,
- d. obora, mur., 1859, przebud. 1965,
- e. obora, mur., k. XIX,
- f. 2 stodoły, mur., k. XIX,
- g. spichlerz, mur., 1890,
- h. gorzelnia, ob. masarnia, 1882,
- i. warsztat ślusarski, mur., 1885.

ZADORY

163. POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU FOLWARCZNEGO, wł. ANR:

- a. spichlerz, mur., k. XIX,

- b. budynek gospodarczy, mur., k. XIX,
- c. ogrodzenie z bramą, mur. i mur.-żel., 2 poł. XIX,
- d. 5 domów, ob. nr 6a, 8-11, mur., k. XIX.

3.3. Wykaz najcenniejszych zabytków ruchomych na terenie gminy

Zabytki ruchome wpisane do rejestru zabytków w gminie Czempin to wyposażenie kościołów, wystrój pałacu oraz krzyż przydrożny i figura przydrożna:

a) w kościele parafialnym **p.w. św. Michała Archaniola w Czempiniu** do rejestru zabytków wpisanych jest łącznie 12 obiektów – na podstawie 3 decyzji: KS.Z.II-1/28/50 z dn. 8.03.1950 r., nr 48/ B z dn. 8.12.1970 r., nr 2624/ A z dn. 29.08.1997 r.

b) w kościele filialnym **p.w. śś. Apostołów Szymona i Judy** (dawna kaplica pałacowa) do rejestru wpisano 3 obiekty wchodzące w skład wyposażenia kościoła - nr 281/B z dn. 11.06.1973 r. Są to: późnobarokowy ołtarz, obraz w polu głównym ołtarza z przedstawieniem św. Anny Samotrzec oraz stiukowe kapitele pilastrów.

c) w pałacu w **Czempiniu** do rejestru zabytków wpisane są elementy wystroju elewacji oraz fragmenty polichromii w dawnej sali recepcyjnej – 7 pozycji w decyzji pod nr 282/B z dn. 11.06.1973 r.

d) w kościele parafialnym **p.w. św. Katarzyny w Głuchowie** do rejestru zabytków ruchomych wpisano 23 obiekty stanowiące wyposażenie i wystrój wewnętrzny kościoła – nr rej. 49/B z dn. 8.12.1970 r.

e) w kościele filialnym **p.w. N.M.P. Wniebowziętej w Gołębinie Starym** do rejestru zabytków wpisano 19 obiektów – nr rej. 275/B z dn. 9.06.1973 r.

f) ponadto w rejestrze zabytków ruchomych wymienione są: krzyż przydrożny w Gołębinie Starym – nr rej. 261/B z dn. 10.04.1073 r. oraz kamienna, późnobarokowa figura przydrożna św. Jana Nepomucena w Jarogniewicach – nr rej. 247/B z dn. 9.04.1073 r.

3.4. Krajobraz kulturowy – obszarowe wpisy do rejestru zabytków, parki krajobrazowe, cmentarze:

Obszarowe wpisy do rejestru:

- a) miasto Czemiń – wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie wpisania zespołu urbanistycznego do rejestru zabytków
- b) w granicach miasta wpisane są obszary: kościoła parafialnego p.w. św. Michała Archanioła wraz z cmentarzem przykościelnym, obszar cmentarza ewangelickiego, zespół pałacowy, w tym: pałac, park, ogrodzenie i kaplica, ob. kościół filialny p.w. św.św. Apostołów Szymona i Judy
- c) Borowo- zespół parku dworskiego
- d) Głuchowo – zespół pałacowy w tym: pałac, oficyna, stajnia koni wyjazdowych, park pałacowy. Decyzją z dnia 05.04.2007r. do rejestru zabytków wpisano: plebanię, teren ogrodu proboszczowskiego, cmentarz przykościelny, bramę główną i furtkę boczną. Obiekty te tworzą wraz z budynkiem kościoła p.w. św. Katarzyny wpisanego do rejestru 07.12.1995r., zespół kościoła parafialnego p.w. św. Katarzyny – nr rej. 488/Wlkp/A
- e) Gorzyczki – zespół pałacowo-parkowy
- f) Jarogniewice – zespół pałacowy wraz z folwarkiem, w tym: pałac, park, oficyna, budynek gospodarczy, obora
- g) Piotrkowice – zespół dworsko-folwarczny, w tym: dwór, park, folwark (w nim zabudowania stajni, obory, 2 stodół, owczarni)
- h) Piotrowo – park pałacowy i 2 aleje lipowe
- i) Stary Gołębin – zespół parkowy

Parki krajobrazowe:

- a) Park im. Gen D. Chłapowskiego wraz z zachowanym pasem zadrzewień śródpolnych w okolicach Gorzyczek – nr rej. 1018/A z 19.06.1987 r.

Cmentarze:

- a) Czemiń, ul. Poznańskie Przedmieście, cmentarz ewangelicki wraz z kaplicą z poł. XIX w. oraz z ogrodzeniem z brama z poł. XIX w. – nr rej. 2180/A z 28.11.1989 r.
- b) Głuchowo, cmentarz przykościelny przy kościele parafialnym p.w. św. Katarzyny, wraz z murowanym ogrodzeniem, bramą główną i furtką boczną z 1 poł.XIXw. – nr rej. 488/Wlkp/A z 05.04.2007r.

Cmentarze oraz miejsca pamięci narodowej ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków:

- a) Czemiń, cmentarz parafialny, założony w poł. XIXw.
- b) Jarogniewice, mogiła zbiorowa – Miejsce Pamięci Narodowej, 1940r.
- c) Gołębin Stary, cmentarz parafialny, założony prawdopodobnie w XVIw.

3.5. Zabytki archeologiczne

3.5.1. Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków z terenu gminy

- Głuchowo, stan. 1, AZP 57-25/49 – nr rejestru **800/A (1969 r.)**
– cmentarzysko kultury łużyckiej
- Bieczyny, stan. 1, AZP 57-26/17 – nr rejestru **1317/A (1971 r.)**
– grodzisko wczesnośredniowieczne
- Bieczyny, stan. 2, AZP 56-26/111 – nr rejestru **1486/A (1973 r.)**
– grodzisko średniowieczne
- Borowo, stan. 8, AZP 58-26/ 104 – nr rejestru **2265/A (1992 r.)**
– cmentarzysko kultury łużyckiej
- Borówko Stare – nr rejestru **1321/A (1971 r.)** –
– cmentarzysko kultury łużyckiej

UWAGA → prawdopodobnie obecnie oznaczone jako Borowo, stan. 8, AZP 58-26/104 – nr rejestru por. powyżej

3.5.2. Wykaz stanowisk o własnej formie krajobrazowej (z terenu gminy)

- Bieczyny, stan. 1, AZP 57-26/17 – grodzisko wczesnośredniowieczne
- Bieczyny, stan. 2, AZP 56-26/111 – grodzisko średniowieczne
- Gołębin Stary, stan. 2, AZP 59-26/217 – cmentarzysko kurhanowe

3.5.3. Zestawienie liczbowe stanowisk archeologicznych na terenie gminy zewidencjonowanych i wpisanych do rejestru zabytków, łącznie z ich funkcją

Lp.	Miejscowość	Kategorie faktów osadniczych w obrębie stanowisk								Ogólna liczba stanowisk	Arkusze AZP
		Grodziska	Cmentarzyska płaskie	Cmentarzyska kurhanowe	Osady	Punkty osadnicze	Ślady osadnicze	Inne	Razem		
1	Betkowo	-	-	-	-	-	26	-	26	13	AZP 59-25
2	Bieczyny	1	-	-	-	-	-	-	-	1	AZP 56-26
		1	-	-	-	2	19	-	22	12	AZP 57-26

Lp.	Miejscowość	Kategorie faktów osadniczych w obrębie stanowisk								Ogólna liczba stanowisk	Arkusze AZP
		Grodziska	Cmentarzyska płaskie	Cmentarzyska kurhanowe	Osady	Punkty osadnicze	Ślady osadnicze	Inne	Razem		
3	Borowo	-	7	-	24	20	114	-	165	83	AZP 58-26
		-	-	-	-	-	1	-	-	1	AZP 59-26
4	Czempiń	-	1	-	-	-	3	-	4	4	AZP 58-26
5	Donatowo	-	2	-	1	13	38	-	54	28	AZP 59-27
6	Głuchowo	-	1	-	2	10	21	1	35	16	AZP 57-25
7	Gorzyce	-	-	-	2	2	13	-	17	8	AZP 58-26
		-	-	-	3	14	67	-	84	43	AZP 59-26
8	Gorzyczki	-	-	-	-	-	3	-	3	2	AZP 58-26
		-	-	-	4	6	46	-	56	35	AZP 59-26
9	Jarogniewice	-	-	-	3	9	28	-	40	18	AZP 57-25
		-	1	-	5	10	47	-	63	29	AZP 58-25
10	Jasień	-	-	-	11	8	60	-	79	35	AZP 58-25
11	Gołębin Nowy	-	-	-	-	1	3	-	4	3	AZP 59-26
		-	2	-	-	-	7	-	9	7	AZP 59-27
12	Gołębin Stary	-	1	1	12	18	113	-	145	69	AZP 59-26
13	Piechanin	-	2	-	4	6	30	-	42	24	AZP 58-26
14	Piotrkowice	-	-	-	-	2	6	1	9	4	AZP 58-25
		-	1	-	4	4	34	-	43	21	AZP 58-26
15	Piotrowo II	-	-	-	1	4	26	-	31	16	AZP 57-25
16	Piotrowo I	-	-	-	2	9	12	-	20	12	AZP 57-25
17	Sierniki	-	-	-	1	3	3	-	-	14	AZP 57-25
		-	1	-	1	10	14	-	26	11	AZP 57-26
18	Słonin	-	-	-	3	2	2	-	7	3	AZP 58-26

Lp.	Miejscowość	Kategorie faktów osadniczych w obrębie stanowisk								Ogólna liczba stanowisk	Arkusze AZP
		Grodziska	Cmentarzyska płaskie	Cmentarzyska kurhanowe	Osady	Punkty osadnicze	Ślady osadnicze	Inne	Razem		
		-	4	-	5	8	34	-	50	26	AZP 59-26
19	Srocko Wielkie	-	-	-	-	2	35	-	37	23	AZP 57-26
20	Tarnowo Nowe	-	-	-	-	-	8	-	8	7	AZP 57-26
		-	-	-	-	-	7	-	7	5	AZP 58-26
21	Tarnowo Stare	1	1	-	4	1	20	-	27	17	AZP 57-26
		-	-	-	1	-	5	-	6	5	AZP 58-26
22	Zadory	-	1	-	4	15	12	-	32	10	AZP 57-24
		-	1	-	12	19	68	-	100	41	AZP 57-25
Razem		3	26	1	109	198	925	2	1251	646	

Położony w obrębie Równiny Kościańskiej obszar gminy Czempin charakteryzuje nierównomierne rozmieszczenie stanowisk archeologicznych, grupujących się w kilka wyraźnych skupisk. Wyróżniane strefy intensywnego występowania stanowisk, związane są głównie z dolinami cieków wodnych oraz niektórymi partiami wysoczyznowymi.

Podstawowe znaczenie dla kształtowania obrazu osadnictwa pradziejowego, zwłaszcza w jego najstarszych okresach, posiadały specyficzne warunki glebowe. Pierwszorzędne znaczenie odegrały tu przede wszystkim enklawy ciężkich gleb – brunatnych oraz czarnych ziem na podłożu glin i piasków – szczególnie atrakcyjnych dla pierwszych kolonizatorów rolniczych (kultury wstęgowe).

Z najstarszymi przejawami osadnictwa pradziejowego – z epoki mezolitu - wiązać należy obiekty lokalizowane w centralnej oraz wschodniej części gminy, w rejonie Piechanina, Borowa i Gołębina Nowego. Niezwykle istotne znaczenie posiadają rejestrowane w południowej części gminy, w okolicach Borowa, Gołębina Starego, Czempinia i Betkowa przejawy najstarszego osadnictwa rolniczego (kultura ceramiki wstęgowej rytej, ugrupowania późnowstęgowe). W okresie środkowego i późnego neolitu osadnictwo objęło obok zasiedlanych wcześniej okolic Borowa i Gołębina Starego, również obszary odpowiadające

dzisiejszej północno-zachodniej części gminy, w rejonie Głuchowa, Zadorów, Jargoniewicz, Gorzyczek, Jasienia i Piotrkowic (kultura pucharów lejkowatych, kultura amfor kulistych, kultura ceramiki sznurowej). Z początków epoki brązu pochodzi skarb przedmiotów brązowych kultury unietyckiej z okolic Piotrkowic oraz pojedyncze znaleziska tej jednostki archeologicznej notowane w innych miejscowościach.

Przejawy osadnicze związane ze społecznościami rozwiniętej epoki brązu oraz epoki żelaza skupiają się w okolicach Zadorów, Borowa, Gorzyc, Słonina, Piechanina, Piotrkowic i Jasienia. Szczególnie licznie odnotowywane są cmentarzyska, łączone ze wskazanym okresem, lokalizowane w miejscowościach Głuchowo, Piechanin, Piotrkowice, Czempiń, Borowo, Jargoniewice, Donatowo, Gołębin Stary, Gołębin Nowy oraz Słonin. Najliczniej reprezentowane jest osadnictwo wczesno- i późnośredniowieczne, na którego tle wyróżniają się grodziska z Bieczyn i Tarnowa Starego.

4. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego.

4.1. Stan zachowania i obszary największego zagrożenia zabytków:

4.1.1. Stan zachowania zabytków nieruchomych:

Z „Raportu o stanie zabytków w Powiecie Kościańskim” oraz z „Raportu o stanie zabytków w mieście i gminie Czempiń” wynika, iż najlepiej zachowane są obiekty będące własnością Skarbu Państwa oraz stanowiące własność prywatną. W dalszej kolejności zachowania są obiekty stanowiące własność kościołów i związków wyznaniowych. Pozostawiający wiele do życzenia jest stan obiektów stanowiących własność komunalną.

Zły stan zachowania prezentują:

a) pałac w Głuchowie, własność Agencji Nieruchomości Rolnej w Poznaniu w dzierżawie TOPFARMS Wielkopolska Sp. z o.o. w Piotrowie, obiekt nieużytkowany – stan budynku zaczął się drastycznie pogarszać po wyprowadzeniu ostatniego użytkownika jakim było przedszkole. Nieszczelny dach spowodował pogorszenie stanu stropów i w części cennej sztukaterii. Mimo przeprowadzenia podstawowych prac zabezpieczających w chwili obecnej obiekt wymaga remontu kapitalnego zwłaszcza w zakresie elewacji, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczenia zarwanych stropów, odtworzenia i konserwacji sztukaterii i polichromii. Przede wszystkim jednak obiekt wymaga znalezienia odpowiedniego użytkownika bądź właściciela.

b) zespół dworsko-parkowy w Piotrowicach, właściciel Rolnicza Korporacja Spółdzielcza w Czempiniu, nieużytkowany – dwór w chwili obecnej posiada tylko ściany zewnętrzne, zarwane stropy, ugiętą więźbę dachową oraz znaczne ubytki w poszyciu dachowym. Stan ten wymaga remontu kapitalnego wraz z częściowym odtworzeniem. W obecnej chwili obiekt jest zabezpieczony przed dostępem osób trzecich.

Park wymaga całkowitej rewaloryzacji oraz kompleksowego przeprowadzenia prac porządkowych oraz pielęgnacyjno-sanitarnych. Całość zespołu wymaga zmiany właściciela lub znalezienia odpowiedniego użytkownika

c) parki w Piotrowie i Gorzyczkach (oba własność Agencji Nieruchomości Rolnych) oraz w Jasieniu (własność Rolniczych Zakładów Spółdzielczych) wymagają rewaloryzacji poprzez odtworzenie układów kompozycyjnych oraz przeprowadzenie prac porządkowych oraz pielęgnacyjno-sanitarnych

d) parki w Piotrkowicach, Jasieniu (oba własność Rolniczych Zespołów Spółdzielczych) wymagają odtworzenia układów kompozycyjnych, gruntownego uporządkowania oraz przeprowadzenia prac pielęgnacyjno-sanitarnych

e) willa przy ul. Towarowej nr 9 w Czempiniu, własność prywatna – zły stan elewacji wymaga remontu

f) cmentarz ewangelicki wraz z kaplicą, ogrodzeniem i bramą w Czempiniu, przy ul. Poznańskie Przedmieście

Dobry stan prezentują:

a) układ urbanistyczny i zespół budowlany miasta Czempień (w trakcie przygotowywanego wpisu do rejestru zabytków)

b) zespół rezydencjonalny w Czempiniu – w skład którego wchodzi: pałac, kaplica pałacowa (ob. kościół filialny) i park, własność prywatna – jest jednym z nielicznie zachowanych przykładów barokowej architektury z terenu Wielkopolski o zachowanym bogatym wystroju zewnętrznym i wewnętrznym.

c) zespół dworsko-parkowy w Rakówce – własność prywatna. Na dzień dzisiejszy obiekt ma zakończony remont dotyczący zewnątrz. Trwają prace przy adaptacji wewnątrz.

d) zespół pałacowo-parkowy wraz dwoma oficynami i budynkiem gospodarczym w Jarogniewicach

e) dwór w Gorzyczkach, użytkowany, własność Agencji Nieruchomości Rolnych

- f) parki w Borowie, Głuchowie, Gołębinie Starym i Jarogniewicach są w stosunkowo dobrym stanie i wymagają przeprowadzenia bieżących prac pielęgnacyjno-sanitarnych. W parku w Głuchowie dodatkowo oczyszczenia wymagają znajdujące się tam dwa stawy.
- g) zabytkowa zabudowa folwarczna podwórza w Piotrkowicach – użytkowana i utrzymywana w sposób nie budzący zastrzeżeń
- h) drewniany (konstrukcja zrębowa) kościół w Starym Głębinie
- i) murowany kościół par. p.w. Św. Michała Archanioła w Czempiniu
- j) kamienica przy ul. Kościelnej nr 6 w Czempiniu, własność prywatna -z bogatym, secesyjnym detalem oraz elementach oryginalnego wyposażenia
- k) kamieniczki przy Rynku nr 26, 27, 30 w Czempiniu, własność prywatna – techniczny stan zachowania dobry. Często jednak przeprowadzane remonty, zwłaszcza w odniesieniu do parterów budynków przeznaczonych na działalność handlową, pozbawiły te obiekty oryginalnych wystrojów tych części elewacji, wprowadzając w ich miejsce elementy zupełnie nie pasujące pod względem stylistyki, materiałów i form. Willa przy ulicy Towarowej 9, również własność prywatna, ma zniszczone elewacje wymagające remontu, ale za to pięknie zachowana stolarkę drzwiową i klatki schodowej we wnętrzu.

4.1.2. Stan zachowania zabytków ruchomych, wpisanych do rejestru:

Zabytki ruchome wpisane do rejestru zabytków w gminie Czempień to wyposażenie kościołów, wystrój pałacu oraz krzyż przydrożny i figura przydrożna:

- a) Kościół parafialny **p.w. św. Michała Archanioła w Czempiniu** - w 1999 r. przeprowadzono prace przy ołtarzach, polegające na oczyszczeniu stiuku z brudu oraz odnowieniu złoczeń. W 2000 r. przeprowadzono konserwację organów.

Wg lustracji przeprowadzonej w 2003 r. przez służby konserwatorskie zabytki ogólnie zachowane są w stanie dobrym, nie wymagającym interwencyjnych prac konserwatorskich. Konserwacji wymaga jedynie rzeźba Matki Boskiej z Dzieciątkiem – gotycka w typie Pięknych Madonn oraz barokowy ornat różowy w zakresie uzupełnienia ubytków w hafcie. Uzupełnienia wymaga ewidencja zabytków ruchomych stanowiących wyposażenie kościoła.

- b) Kościół filialny **p.w. śś. Apostołów Szymona i Judy** (dawna kaplica pałacowa) – lustracja z 2003 r. potwierdziła dobry stan 3 obiektów wpisanych do rejestru. Pozostałe zabytki stanowiące wyposażenie kościoła wymagają sporządzenia ewidencji uzupełniającej.

c) Pałac w Czempiniu – stan zachowania obiektów stanowiących wyposażenie pałacu bez zastrzeżeń

d) Kościół parafialny **p.w. św. Katarzyny w Głuchowie** – w 2003 r. dokonano przeglądu obiektów, podczas którego stwierdzono brak dwóch obiektów - tacki z ampułkami oraz ampułki, które zostały skradzione w l. 70. XX w. Ponadto wykazano brak w późnobarokowym feretronie dwóch obrazów olejnych z XVIII w., które zostały zastąpione współczesnymi oleodrukami. Okoliczności zaginięcia obrazów nie są znane. Konserwacji wymaga obraz w ołtarzu głównym oraz barokowy obraz z XVIII w. z przedstawieniem św. Anny uczącej Marię.

W 1997 r. przekazano do Muzeum Archidiecezjalnego w Poznaniu w depozyt 6 obiektów.

Stan pozostałych obiektów - dobry.

W krypcie kościoła znajduje się 12 trumien rodziny Żółtowskich - ich stan ogólnie dobry.

Należy uzupełnić ewidencję obiektów stanowiących wyposażenie kościoła.

e) Kościół filialny **p.w. N.M.P. Wniebowziętej w Gołębinie Starym** – już w 1996 r. stwierdzono brak ornatu czarnego, gotyckiej figurki Chrystusa Zmartwychwstałego i empirowego naczynia do wody święconej (być może znajdują się w kościele w Wyskoci) Pozostałe zabytkowe wyposażenie w całości należy poddać konserwacji - pilnych prac konserwatorskich wymagają zwłaszcza portrety fundatorów kościoła Jana i Doroty Domiechowskiej z XVII w.

W 1998 r. dokonano rozszerzenia ewidencji.

f) Krzyż przydrożny w Gołębinie Starym oraz kamienna, późnobarokowa figura przydrożna św. Jana Nepomucena w Jarogniewicach – stan zachowania dobry.

4.1.3. Stan zachowania zabytków archeologicznych:

W myśl art. 6 pkt. 1.3. „Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami” z 2003 r. wszystkie zabytki archeologiczne – bez względu na stan zachowania podlegają ochronie i opiece. Szczególna sytuacja dotyczy zwłaszcza obszaru miasta Czempinia. Ze względu na stopień zurbanizowania utrudnione jest tu rozpoznanie powierzchniowe, pozwalające na udokumentowanie rozmieszczenia stanowisk archeologicznych. Jednakże wczesna metryka miasta (sięgająca XIV wieku), brak jednoznacznej lokalizacji pierwszej

osady czempińskiej oraz zabytkowy układ urbanistyczny nakazują szczególną ochronę dziedzictwa archeologicznego w jego obrębie.

Ponieważ gmina Czempin jest jednostką o charakterze rolniczym, a na jej terenie prowadzona jest intensywna uprawa roślin przemysłowych (buraków i rzepaku), istotne zagrożenie dla zachowania substancji zabytkowej stanowisk lokalizowanych w obrębie pól uprawnych stanowi głęboka orka. Ponadto podstawowym zagrożeniem dla grodzisk oraz cmentarzysk rejestrowanych na terenie gminy, są nielegalne poszukiwania z wykrywaczami metali.

Do obszarów potencjalnego zagrożenia dla dziedzictwa archeologicznego zaliczyć należy tereny, zlokalizowane w ramach zasięgów przestrzennych wzrostu jednostek osadniczych, określonych w § 28 uchwały Nr XXVI/221/01 Rady Miejskiej w Czempiniu, z dnia 27 września 2001 roku jako „ośrodki dynamicznego rozwoju” (Czempin: funkcja wiodąca – mieszkaniowa; funkcja uzupełniająca – usługowo-przemysłowa; Głuchowo: funkcja wiodąca – gospodarczo-usługowa; funkcja uzupełniająca – rolnictwo, mieszkalnictwo; Jargoniewice: funkcja wiodąca – rolnictwo, działalność gospodarcza; funkcja uzupełniająca – mieszkalnictwo; Piechanin: funkcja wiodąca – mieszkaniowa; funkcja uzupełniająca – działalność gospodarczo-usługowa) oraz „ośrodki potencjalnych szans” (Borowo: funkcja wiodąca – rolnictwo; funkcja uzupełniająca – mieszkalnictwo, usługi; Borówko Nowe: funkcja wiodąca – mieszkaniowa, rolnicza; funkcja uzupełniająca – działalność gospodarcza; Jasień: funkcja wiodąca – rolnictwo, działalność gospodarcza; Piotrkowice: funkcja wiodąca – mieszkaniowa, działalność gospodarcza).

Zgodnie z zapisem § 69 oraz § 74 uchwały Nr XXVI/221/01 Rady Miejskiej w Czempiniu, z dnia 27 września 2001 roku, uwzględniającym założenia polityki leśnej państwa, jako grunty do zalesień kwalifikowane powinny być grunty rolne stanowiące enklawy i półenklawy w kompleksach leśnych – po ustaniu ich rolniczego użytkowania oraz grunty zdegradowane i nieużytkowane rolniczo.

4.1.4. Obszary największego zagrożenia dla zabytków nieruchomych.

W oparciu o istniejące plany inwestycyjne można wyodrębnić parę obszarów na terenie gminy, zagrożonych pod względem zachowania zabytków. Do obszarów tych zaliczyć należy przede wszystkim miasto Czempin, przez które przebiega trasa kolejowa Szczecin-Poznań-Wrocław. Przewidziana do realizacji droga szybkiego ruchu kolejowego nie

pozostanie bez wpływu na znajdujące się w promieniu 40 m. po obu stronach torowiska obiekty zabytkowe, zarówno wpisane do rejestru zabytków (willa przy ul. Towarowej nr 9) jak również znajdujące się w ewidencji zabytków. Do tych ostatnich zaliczają się budynki:

a) przy ul. Kolejowej –

1. główny budynek dworca
2. kolejowa wieża ciśnień
3. budynek magazynowy
3. budynek mieszkalny
4. budynek mieszkalny
5. budynek mieszkalny

b) przy ul. Towarowej:

6. budynek mieszkalny
7. budynek mieszkalny
9. budynek mieszkalny

c) przy ul. 24 Stycznia:

10. budynek mieszkalny, narożny

d) przy ul. Długiej:

11. budynek mieszkalny nr 31
12. budynek mieszkalny nr 28
13. budynek mieszkalny nr 27
14. budynek mieszkalny nr 26

Innym zagrożeniem jest podejmowana próba lokalizacji na gruntach prywatnych, ale znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy miasta, wieży telefonii komórkowej. Zazwyczaj miasta objęte wpisem do rejestru zabytków posiadają zachowane historyczne panoramy. Tego typu inwestycje lokowane w obszarach zabytkowych, czy na planie historycznych panoramach, budzą wielkie kontrowersje i na pewno są czynnikiem degradującym te zespoły.

Obszarem zagrożonym jest również teren cmentarza ewangelickiego przy ul. Poznańskie Przedmieście. Cmentarz powstał w 1 ćw. XIX w. Użytkowany był do 1945 r. Cmentarz położony jest na czterech tarasach i obecnie zajmuje powierzchnię 1 ha. W latach

80-tych cenniejsze, ocalałe z powojennej kradzieży nagrobki, zostały wywiezione do lapidarium w Orzeszkowie oraz parku pałacowego w pobliskim Borowie. Na terenie cmentarza pozostała kaplica, cenny starodrzew oraz pozostała część nagrobków. Z uwagi na swoje walory został wpisany do rejestru zabytków. Posiada opracowane karty zachowanych nagrobków (z 1986 r.), zrobioną inwentaryzację drzewostanu (wymagająca uaktualnienia) oraz opracowany krótki rys historyczny. Przejęciem cmentarza nie jest zainteresowana parafia ewangelicko-augsburska w Poznaniu. Na cito teren ten wymaga zabezpieczenia przed dewastacją i profanacją. Głównym problemem jest brak pieniędzy i pomysłu na zagospodarowanie zabytku.

Zagrożeniem, dotyczącym historycznego wnętrza urbanistycznego i zespołu budowlanego wpisanego do rejestru zabytków, a za taki niechybnie zostanie uznany Czempień, jest jego powolna degradacja spowodowana wymogami współczesnej cywilizacji. Dotyczy to przede wszystkim zasad i warunków przeprowadzanych remontów i adaptacji zabytkowych obiektów. Pozbawianie budynków oryginalnych wystrojów elewacji czy detali w postaci pięknych stolarek okiennych, drzwiowych czy dawnych witryn sklepowych lub wprowadzanie materiałów zastępczych w miejsce ceramicznych pokryć dachowych, degraduje zarówno poszczególne obiekty jak i całe wnętrza urbanistyczne, pozbawiając je tym samym charakterystycznego i niepowtarzalnego klimatu. A ten często wyznacza miejsce miasta lub innego ośrodka na np. turystycznej mapie regionu.

Duże znaczenie ma również wygląd nowych budynków powstających w obrębie zespołów staromiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem projektowanych kształtów dachów i rodzajów ich pokrycia, nowoprojektowanych witryn i rozwiązań elewacji. Niewątpliwym wymogiem w zabytkowych zespołach budowlanych jest zachowanie w maksymalnym stopniu istniejącej, historycznej zabudowy mieszkalno-gospodarczej oraz utrzymania, zarówno w obiektach starych jak i w nowopowstających, tradycyjnego kształtu dachu oraz ceramicznego pokrycia w kolorze ceglasczerwonym. Jako układ urbanistyczny miasto wymaga bezwzględnego zachowania historycznych sieci ulic, placów, dróg, podziałów działek i linii zabudowy oraz zachowanych panoram. Umiejętność połączenia wymogów rozwijającego się, miejskiego organizmu z żywą historią i tradycją jest dużym wyzwaniem, ale dającym również duże możliwości.

4.2. Uwarunkowania wynikające ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czempin.

Studium zostało uchwalone przez Radę Miejską w Czempiniu uchwałą nr XXVI/221/01 z dnia 27 września 2001 r. Do projektu studium zostały zgłoszone uwagi Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków w Poznaniu, Delegatury w Lesznie, które następnie zostały uwzględnione w tekście studium. Studium określa zasady rozwoju przestrzennego, który ma „...zapewnić mieszkańcom wysoki standard życia, z poszanowaniem wartości środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego”.

W rozdziale 2 pt. „Uwarunkowania rozwoju” wskazano na konieczność systematycznie podejmowanych działań na rzecz likwidowania m.in. degradacji i deformacji krajobrazu kulturowego.

W rozdziale 3 pt. „Cele zrównoważonego rozwoju przestrzennego gminy” opisano cele rozwoju przestrzennego powiązane z celami rozwoju ekologicznego, tzn. m.in. ochronę unikatowych i charakterystycznych cech naturalnych środowiska przyrodniczego, a w tym terenów Parku Krajobrazowego im. Gen. D. Chłapowskiego, istniejących pomników przyrody oraz parków podworskich i innych osobliwości przyrodniczych, jak również odtworzenie utraconych walorów środowiska przyrodniczego, ochronę i umacnianie stanu środowiska naturalnego i kulturowego.

W rozdziale 7 pt. „Strefy funkcjonalno-krajobrazowe” określono kierunki gospodarowania, zmierzające do zahamowania degradacji przestrzeni i środowiska w obrębie Parku Krajobrazowego im. Gen. D. Chłapowskiego.

W rozdziale 10 pt. „Ochrona krajobrazu” wymieniono na czym będzie ona polegała oraz przedstawiono formy krajobrazów podlegających ochronie. Do form tych należą m.in.: strefa parku krajobrazowego im. gen. Dezyderego Chłapowskiego, drzewostan cmentarzy, parków wiejskich, alei przydrożnych. Ponadto stwierdzono konieczność rehabilitacji obszarów zespołów pałacowo-parkowych, terenów po byłych spółdzielniach produkcyjnych (czyli dawnych zespołów folwarcznych) oraz historycznych zespołów dawnej zabudowy.

W rozdziale 11 pt. „Ochrona flory i fauny” podano przedmiot ochrony w tym m.in. Park Krajobrazowy im. Gen D. Chłapowskiego, pomniki przyrody, parki podworskie, zabytkowe aleje.

W rozdziale 17 pt. „Ochrona dóbr kultury materialnej” określono zasady i metody ochrony obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz ujętych w ewidencji

konserwatorskiej, w tym również historycznych układów zieleni i stanowisk archeologicznych, a także określono zakres działań w ich obrębie.

W rozdziale 18 pt. „Turystyka i wypoczynek” zaznaczono, iż działalność turystyczna i wypoczynkowa musi zostać podporządkowana zachowaniu wartości środowiska przyrodniczego i historyczno-kulturowego

W rozdziale 22 pt. „Zasady zagospodarowania obszarów rozwojowych jednostek osadniczych” wskazano zasady formowania nowej zabudowy uwzględniającej tendencje historyczne oraz charakterystyczny dla tego terenu krajobraz kulturowy

Załącznik do studium stanowi:

1. część graficzna, w której zaznaczono granice zabytkowych parków (w tym również im. gen. Dezyderego Chłapowskiego), dworów, zespołów pałacowo/dworsko-parkowych, stanowisk archeologicznych.
2. oraz część opisowa zawierająca wyniki analiz i studiów określające zasoby kulturowe gminy wraz z określeniem najważniejszych zagadnień z zakresu stanu zachowania i rewaloryzacji krajobrazu kulturowego gminy. Została ona opracowana w oparciu o analizę historii rozwoju przestrzennego oraz istniejących obiektów zabytkowych jak również wytyczne uzyskane z urzędu konserwatora zabytków.

4.3. Uwarunkowania wynikające z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Gmina Czemiń nie posiada Gminnego Planu Zagospodarowania Przestrzennego. Obowiązują natomiast 4 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzone dla miejscowości:

- a) Borowo – uchwała V/27/2002 z dnia 30 grudnia 2002 r. – w planie wyznaczono strefę ochrony konserwatorskiej oraz strefę ochrony archeologicznej „W”. Teren ten stanowi element zabytkowego założenia pałacowo-parkowo-folwarcznego.
- b) Borowo – uchwała V/26/2002 z dnia 30 grudnia 2002 r. – w planie wyznaczono strefę ochrony archeologicznej „W”.
- c) Piotrkowice – uchwała XXXVI/234/2005 z dnia 24 maja 2005 r. – w planie wyznaczono strefę „W” ochrony archeologicznej.
- d) Czemiń – uchwała V/26/2002 z dnia 30 grudnia 2002 r. – w planie wyznaczono strefę „W” ochrony archeologicznej.

W planach tych obowiązują dwie strefy ochrony:

- strefę ochrony konserwatorskiej, w ramach której lokalizacje i projekty na etapie realizacji wymagają uzgodnienia z Konserwatorem Zabytków.
- strefę „W” ochrony archeologicznej, w ramach której prowadzona działalność inwestycyjna wymaga uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, który określić ma szczegółowe warunki dopuszczające do realizacji inwestycji.

Zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wynikają z treści zawartej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i każdorazowo są uzgadniane z Konserwatorem Zabytków.

4.4. Uwarunkowania wynikające z ochrony przyrody i równowagi ekologicznej.

Na terenie gminy znajduje się jednostka ochrony przestrzennej, która stanowi utworzony w 1992 r. Park Krajobrazowy im. Dezyderego Chłapowskiego. Park zaprojektowany został przez właściciela Turwi gen. Dezyderego Chłapowskiego i jest wyrazem prowadzonej przez niego planowej gospodarki agrarnej. Teren parku obejmuje obszar kilku gmin. Na terenie gminy Czemiń park zajmuje obszar między miejscowościami: Słonin, Borowo, Gorzyczki i Donatowo. Miejscowości te wyznaczają północną granicę parku. W jego ramach szczególnie cennym jest znajdujący się w okolicach Gorzyczek fragment sieci zadrzewień śródpolnych tzw. pasów wiatrochronnych. Pasy te, obok znaczenia gospodarczego, znacznie wzbogacają miejscowe zasoby przyrodnicze, stanowiąc siedliska dla różnorodnych gatunków roślin i zwierząt. Uzupełniane na bieżąco przydają rolniczemu krajobrazowi swoistego piękna. I choć nie przedstawiają atrakcji turystycznych, to dla znawców i specjalistów są wyjątkowo cenne.

Na terenie gminy znajdują się 32 obiekty objęte ochroną indywidualną jako pomniki przyrody:

- a) Bieczyny: jałowiec pospolity-nr ewid. 212/53; dąb szypułkowy-nr ewid. 632
- b) Borówko: dąb szypułkowy-nr ewid. 344; dąb szypułkowy-nr ewid. 307; dąb szypułkowy-nr ewid.169; 3 lipy drobnolistne-nr ewid.343
- c) Gorzyczki: platan klonolistny-nr ewid. 207/51; dąb szypułkowy-nr ewid.747/94; dąb szypułkowy-nr ewid.748/94; dąb szypułkowy-nr ewid.749/94; dąb szypułkowy-nr ewid.750/94; dąb szypułkowy-nr ewid.750/94; dąb szypułkowy-nr ewid.751/94; dąb szypułkowy-nr ewid.752/94; dąb szypułkowy-nr ewid.753/94; iglicznia trójcieniowa-nr ewid.754/94; iglicznia trójcieniowa-nr ewid.755/94

- d) Głuchowo: kasztanowiec zwyczajny-nr ewid.342; jesion wyniosły-nr ewid.735/94; jesion wyniosły736/94; jesion wyniosły-nr ewid.741/94; dąb szypułkowy-nr ewid.737/94; dąb szypułkowy-nr ewid.738/94; dąb szypułkowy-nr ewid.739/94; dąb szypułkowy-nr ewid.740/94; buk pospolity-nr ewi.742/94; buk pospolity f. czerwolistna-nr ewid.744/94; dąb szypułkowy-nr ewi.745/94
- e) Nadleśnictwo Konstantynowo: dąb szypułkowy-nr ewi.746/94; wawrzynek wilczelyko-nr ewid.732/94

Objęte ochroną konserwatora przyrody są również dwie aleje:

- a) 42 drzewa lipy drobnolistnej wzdłuż trasy Gorzyce – Gołębin Stary – nr ewid. 733/94
- b) 145 drzew lipy drobnolistnej wzdłuż trasy Czempin – Borowo – nr ewid. 733/94

4.5. Uwarunkowania wewnętrzne ochrony zabytków archeologicznych:

Zabytkowy układ urbanistyczny Czempinia nakazuje szczególną ochronę terenu miasta pod względem archeologicznym, a wyznaczona strefa ochrony konserwatorskiej dotyczy także, rejestrowanych archeologicznie, zabytków pradziejowych i wczesnohistorycznych.

Prace inwestycyjne, w tym ziemne związane z budownictwem i zagospodarowaniem terenu, w obrębie obszarów chronionych (układy urbanistyczne, ruralistyczne, założenia pałacowo parkowe, cmentarze, obiekty wpisane do rejestru zabytków i ujęte w ewidencji) oraz stref ochrony stanowisk archeologicznych, wymagają uzgodnienia z WUOZ , który określi warunki realizacji inwestycji.

5. Cele gminnego programu opieki nad zabytkami.

5.1. Wynikające z art.87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami:

- a) włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju
- b) uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej
- c) zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania

- d) wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego
- e) podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami
- f) określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystywaniem tych zabytków
- g) podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami

6. Kierunki działań dla realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami.

6.1. Gmina ewidencja zabytków:

- a) sporządzenie gminnej ewidencji zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych (zgodnie z opracowanym wzorem) objętych wojewódzka ewidencją zabytków
- b) przekazanie sołtysom i radnym w każdym sołectwie 1 egz. opracowanych kart adresowych z terenów im podległych
- c) systematyczne uzupełnianie kart adresowych o uzyskane dane i dokumentacje fotograficzną

6.1.2. Inwentaryzacja zabytków tzw. małej architektury:

- a) wykonanie inwentaryzacji fotograficznej tzw. małej architektury (kapliczki, krzyże przydrożne)
- b) ustalenie szczegółowej lokalizacji (określenie działek gruntowych oraz właścicieli tych gruntów)
- c) opracowanie kart ewidencyjnych
- d) przygotowanie wniosków o wpisanie najciekawszych obiektów do rejestru zabytków
- e) nawiązanie współpracy z sąsiednimi gminami w celu utworzenie szlaku kapliczek i krzyży przydrożnych

6.1.3. Zabytki nieruchome – ich udostępnienie i promocja:

- a) utworzenie na terenie miasta specjalnego szlaku turystyczno-dydaktycznego traktującego o przeszłości miasta i jego zabytkach wraz z oznakowaniem obiektów i zespołów zabytkowych na terenie gminy
- b) współpraca z instytucjami wprowadzającymi dodatkowe oznakowania na drogach gminnych, powiatowych i wojewódzkich w celu ułatwienia dojazdu do tych obiektów
- c) wykorzystanie szlaku pałaców Śrem – Błociszewo – Borowo – Czempin – Jarogniewice – Głuchowo do promocji obiektów i regionu
- d) wykorzystanie szlaku architektury drewnianej Śrem – Błociszewo – Gołębin Stary – Żabno do promocji obiektów i regionu
- e) ze względu na dogodną lokalizację w obrębie wsi Bieczyny (w jej północno-zachodniej części) stanowiska archeologicznego o własnej formie terenowej - grodziska wczesnośredniowiecznego (stan. 1, nr rejestru zabytków 1317/A) – należy wykorzystać jego walory historyczno-kulturowe i ująć w działaniach planistycznych, dotyczących koncepcji szlaków turystyki pieszej i rowerowej oraz koncepcji turystyki alternatywnej (agro – i ekoturystyki).
- f) ustalenie z właścicielami obiektów możliwości i zasad ich udostępniania

6.1.4. Działania w zakresie odnowy zabytków:

- a) informowanie właścicieli obiektów zabytkowych o możliwościach pozyskania środków na odnowę zabytków
- b) merytoryczna pomoc właścicielom zabytków w tworzeniu wniosków aplikacyjnych o środki na odnowę zabytków

6.1.5. Działania w zakresie odnowy zabytkowych cmentarzy:

- c) nieczynny cmentarz poewangelicki w Czempiniu: przewiduje się objąć programem: rewitalizacji (w celu jego udostępnienia) oraz monitoringu (w celu jego zabezpieczenia). Z uwagi na brak zgody ze strony rodzin pochowanych na cmentarzu osób, cmentarz nadal pozostanie cmentarzem , a nie np. parkiem miejskim.

Rewitalizacja odnosić się będzie zarówno do zachowanego starodrzewia i układu przestrzennego nekropolii jak i zachowanych elementów sztuki sepulkralnej. Planuje się włączenie terenu cmentarza – jako elementu obrazującego różnorodność kultur związanych z

miastem – w projektowany szlak turystyczno-dydaktyczny. Rewitalizacja cmentarza w dalszej kolejności będzie się wiązać z przywróceniem nagrobków zdeponowanych w Ostrzeszowie i Borowie i utworzeniu lapidarium przy ich współudziale oraz wykorzystaniu nagrobków istniejących.

Planuje się nawiązanie współpracy z innymi gminami posiadającymi cmentarze ewangelickie w zakresie wymiany doświadczeń, wypracowania wspólnych metod działania – chociażby w postaci utworzenia wspólnych szlaków dydaktycznych.

- d) cmentarze parafialne w Czempiniu i Głuchowie: utworzenie kart ewidencyjnych cmentarzy wraz z opisem i dokumentacją fotograficzną zabytkowych obiektów, inwentaryzacja (wspólnie z Zarządem Cmentarza parafialnego) zabytkowych nagrobków
- e) Miejsce Pamięci Narodowej – mogiła zbiorowa: sporządzenie aktualnej dokumentacji fotograficznej i opisowej

6.1.6. Edukacja i promocja zabytków miasta i gminy Czempień:

- a) zbieranie materiałów archiwalnych (zdjęcia, mapy, pocztówki i inne teksty o znaczeniu historycznym) dotyczących zabytków gminy Czempień oraz opracowywanie przekazów ustnych związanych z jej tradycją i historią
- b) publikacja przewodnika po zabytkach miasta i gminy Czempień oraz założenie odpowiedniej strony internetowej związanej z tą problematyką
- c) wprowadzenie tematyki ochrony dóbr kultury do zajęć szkolnych
- d) wprowadzenie różnych form prezentacji tematyki związanej z zabytkami podczas wrześniowych „Dni Czempinia” oraz podczas „Turnieju Dudziarzy” organizowanych m.in. w Gołębinie Starym i Czempiniu
- e) alternatywnie zorganizowanie Czempińskich Dni Zabytku przybliżających i promujących dziedzictwo kulturowe
- f) rozszerzenie sieci krajoznawczych tras rowerowych o miejscowości o szczególnym znaczeniu dla dziedzictwa kulturowego
- g) wykorzystanie szlaku wodnego związanego z kanałem Mosińskim i posiadającym swoje spływy m.in. w Głuchowie, na promocję znajdujących się tam zespołów: pałacowego i sakralnego.

6.2. Określenie sposobu realizacji poszczególnych celów gminnego programu opieki nad zabytkami zawartych w punkcie 5.

6.2.1. Tylko jeden obiekt jest własnością gminy – jest to cmentarz ewangelicki w Czempiniu przy ul. Poznańskie Przedmieście.

Przewiduje się opracowanie systemu monitoringu terenu cmentarza zapewniającego bezpieczeństwo i ochronę przed dewastacją.

Przewiduje się opracowanie projektu rewitalizacji cmentarza uwzględniającego zachowany tarasowy układ przestrzenny, szatę roślinną oraz nagrobki.

W dalszej kolejności przewiduje się opracowanie szlaku dydaktycznego po terenie cmentarza i włączenie tego zespołu w szlak dydaktyczny po terenie miasta.

Przygotowane opracowania i dokumentacje związane z utworzeniem szlaku dydaktycznego stanowiąc będą podstawę do starania się o środki unijne w związku z podniesieniem atrakcyjności miasta.

6.2.2. Pozostałe obiekty nie są własnością gminy, stąd nie może ona bezpośrednio sprawować opieki nad obiektami zabytkowymi nie będącymi jej własnością, jak również wpływać na sposób ich użytkowania. Natomiast działania pośrednie, wynikające z ustawy oraz polityki prowadzonej przez Gminę polegają na:

- a) wspieranie poczynań właścicieli obiektów zabytkowych przy działaniach związanych z właściwym utrzymaniem i użytkowaniem obiektów
- b) prowadzenie edukacji, na poziomie szkół gminnych, w zakresie przybliżania i uwrażliwiania problematyki związanej z istotą zabytku
- c) promowanie zabytków występujących na terenie gminy
- d) określanie, przy sporządzaniu dokumentów planistycznych, warunków sprzyjających zachowaniu zabytków w dobrym stanie i ich właściwemu wykorzystaniu
- e) sporządzanie dokumentacji fotograficznej i opisowej związanej z problematyką zabytków oraz zabytkowego krajobrazu

7. Instrumentarium realizacji gminnego programu opieki nad zabytkami określone przez gminę:

7.1. Gmina w odniesieniu do obiektów wpisanych do rejestru zabytków korzysta z Ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (Dz.U. z 12 stycznia 1991 r) zwalniającej z opodatkowania obiekty mieszkalne wpisane do rejestru zabytków i właściwie użytkowane.

7.2. Utworzenie w ramach organizacyjnych Urzędu Miasta i Gminy Czempin Zespołu Koordynującego pracami realizującymi poszczególne zadania wynikające z ustaleń Programu opieki nad zabytkami.

Skład Zespołu Koordynującego:

1. Burmistrz Gminy Czempin - Dorota Krystyna Lew
2. Zastępca Burmistrza - Jan Adam Kaźmierczak
3. Skarbnik - Agata Cichocka-Augustyniak
4. Inspektor Referatu Organizacyjnego - Aleksandra Żurek
5. Podinspektor Referatu Organizacyjnego - Robert Gorczyński

8. Monitoring działania gminnego programu opieki nad zabytkami - forma organizacyjno-intytucjonalna określona przez gminę:

Proces osiągania celów Programu opieki nad zabytkami będzie monitorowany poprzez Zespół Koordynujący, przez analizę stopnia ich realizacji. Analiza ta będzie dokonywana każdorazowo po upływie 2 lat funkcjonowania Programu i zakończona raportem przedkładanym Radzie Gminy. W miarę rozwoju systemu monitorowania przewiduje się weryfikację sposobu tejże oceny.

9. Niektóre zewnętrzne źródła finansowania gminnego programu opieki nad zabytkami określone przez gminę:

Środki z budżetu Gminy przeznaczone na realizację wybranych działań z zakresu Programu w roku 2007 wynoszą 17 000zł. Kwota 10 000zł przeznaczona zostanie na prace remontowe w obrębie cmentarza ewangelickiego wpisanego do rejestru zabytków. Reszta środków rozdysponowana zostanie w zależności od potrzeb na realizację poszczególnych celów Programu (patrz pkt. 6.2.2.).

Środki szacowane na kolejne lata wynoszą odpowiednio: rok 2008 – 10 000zł, rok 2009 – 50 000zł, zatwierdzone w stosownym czasie uchwałą Rady Gminy. Na lata 2010-2011 środków na razie nie zaplanowano. Gmina na bieżąco monitorować będzie ogłaszane Rządowe Programy Pomocowe, Projekty Unijne pomocne w uzyskaniu dotacji celowych, jak również zabiegać będzie o pozyskanie sponsorów wśród osób prywatnych i instytucji.

10. Wykaz map z obiektami z terenu gminy Czemiń w ewidencji zabytków oraz wpisanymi do rejestru zabytków (Skala 1:10 000).

1. Czemiń	str. 48
2. Piotrkowice	str. 49
3. Stary Gołębin	str. 50
4. Piotrowo I, Piotrowo II, Zadory	str. 51
5. Zadory	str. 52
6. Nowe Tarnowo, Stare Tarnowo	str. 53
7. Srocko Wielkie, Piechanin, Nowe Tarnowo	str. 54
8. Jasień	str. 55
9. Maruszkowo, Roszkowo	str. 56
10. Jarogniewice	str. 57
11. Nowy Gołębin, Rakówka	str. 58
12. Gorzyczki	str. 59
13. Gorzyce	str. 60
14. Głuchowo	str. 61
15. Donatowo	str. 62
16. Borowo, Helenpol	str. 63
17. Bieczyny, Sierniki	str. 64
18. Betkowo, Słonin	str. 65
Czemiń, Nowe Borówko	str. 66

Urząd Gminy Czemiń
Za zgodność kserokopii
z oryginałem
Czemiń, dnia 5.03.2008.
Podinspektor
Glucha
mgr Magdalena Glucha

Przewodniczący Rady Miejskiej
Krzysztof Sankiewicz
Krzysztof Sankiewicz

LEGENDA:

- OBIEKTY W EWIDENCJI ZABYTEKÓW

- PARKI W EWIDENCJI ZABYTEKÓW

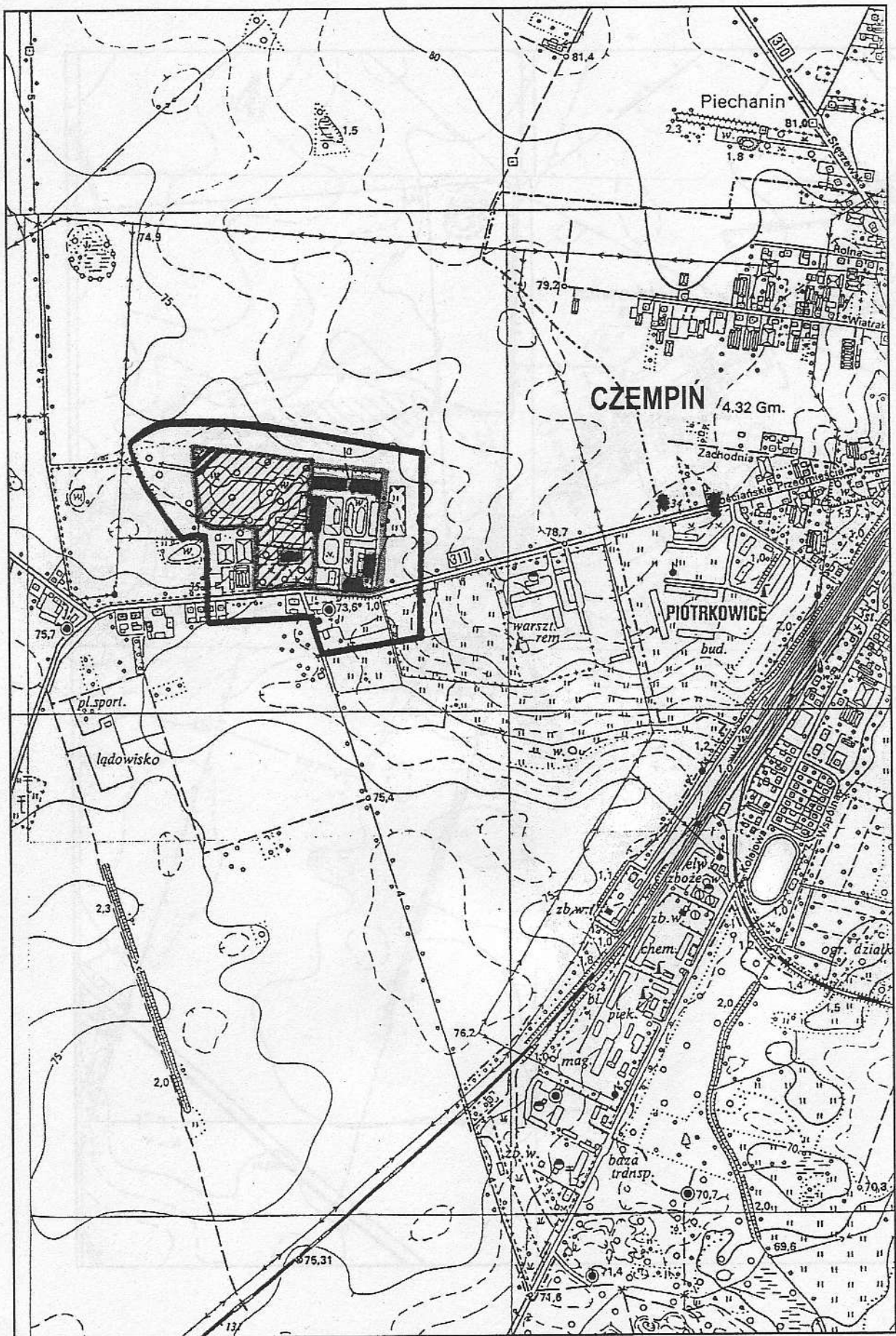
- PARKI WPISANE DO REJESTRU ZABYTEKÓW

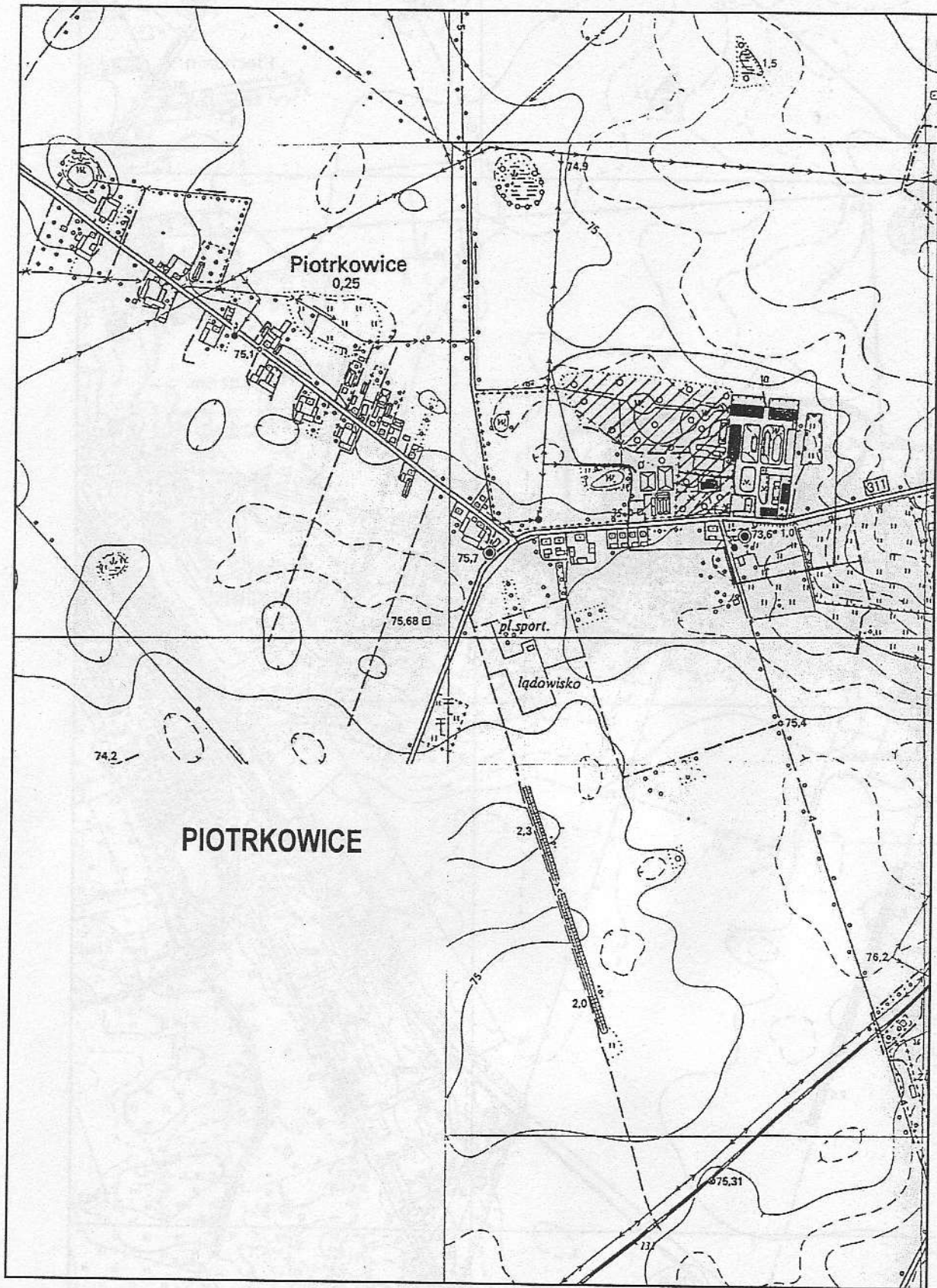

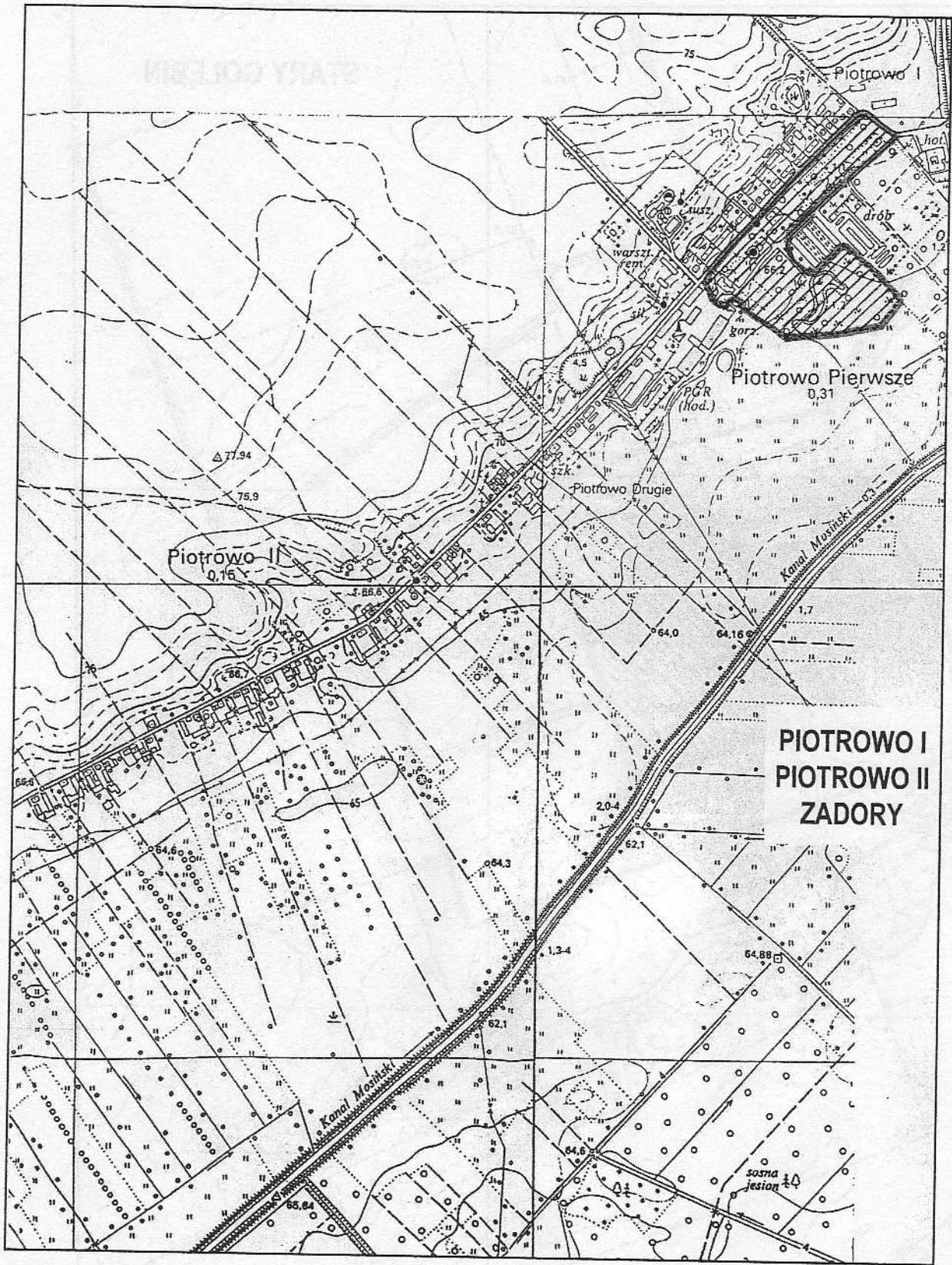
- ZESPOŁY FOLWARCZNE WPISANE DO REJESTRU ZABYTEKÓW

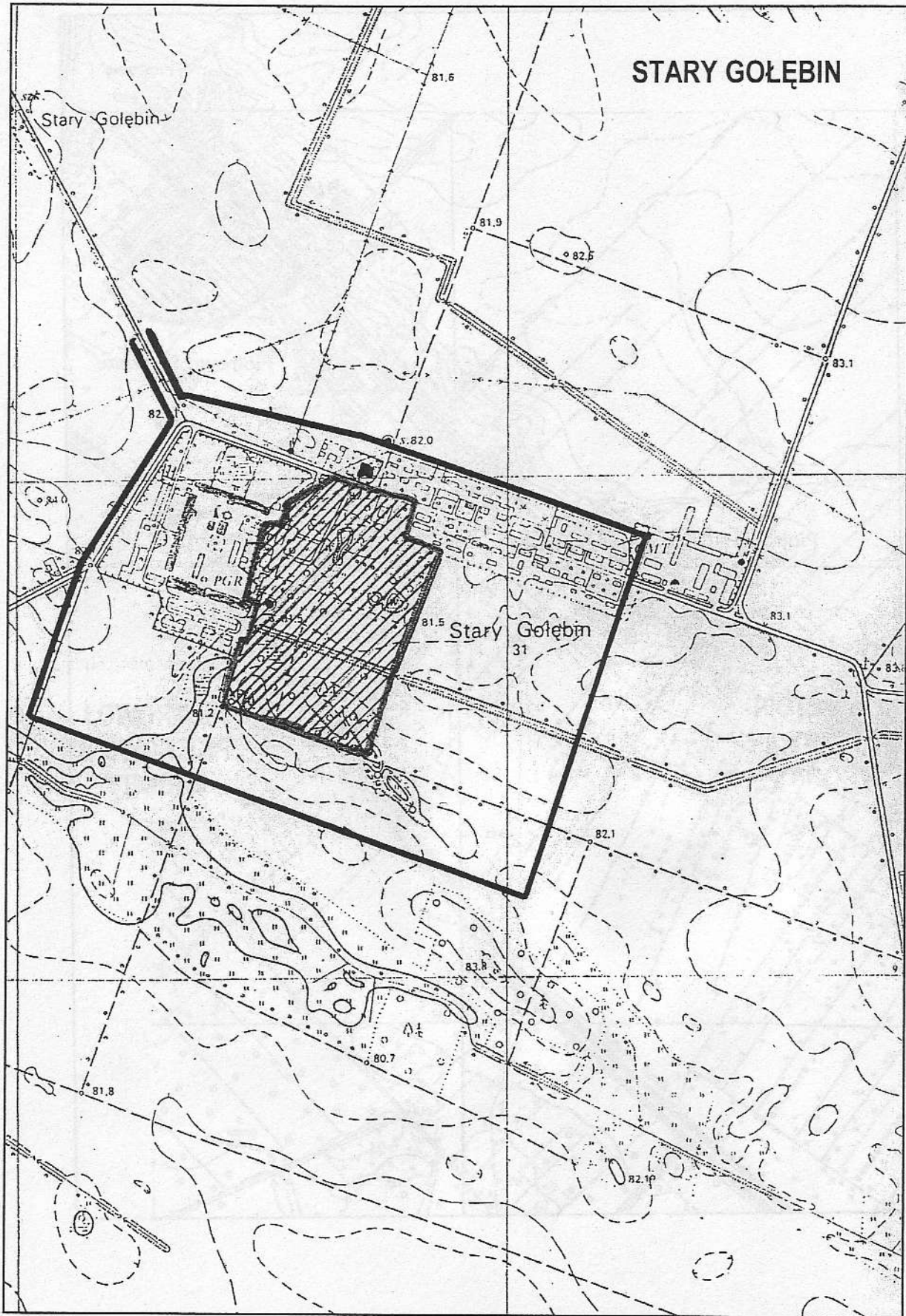

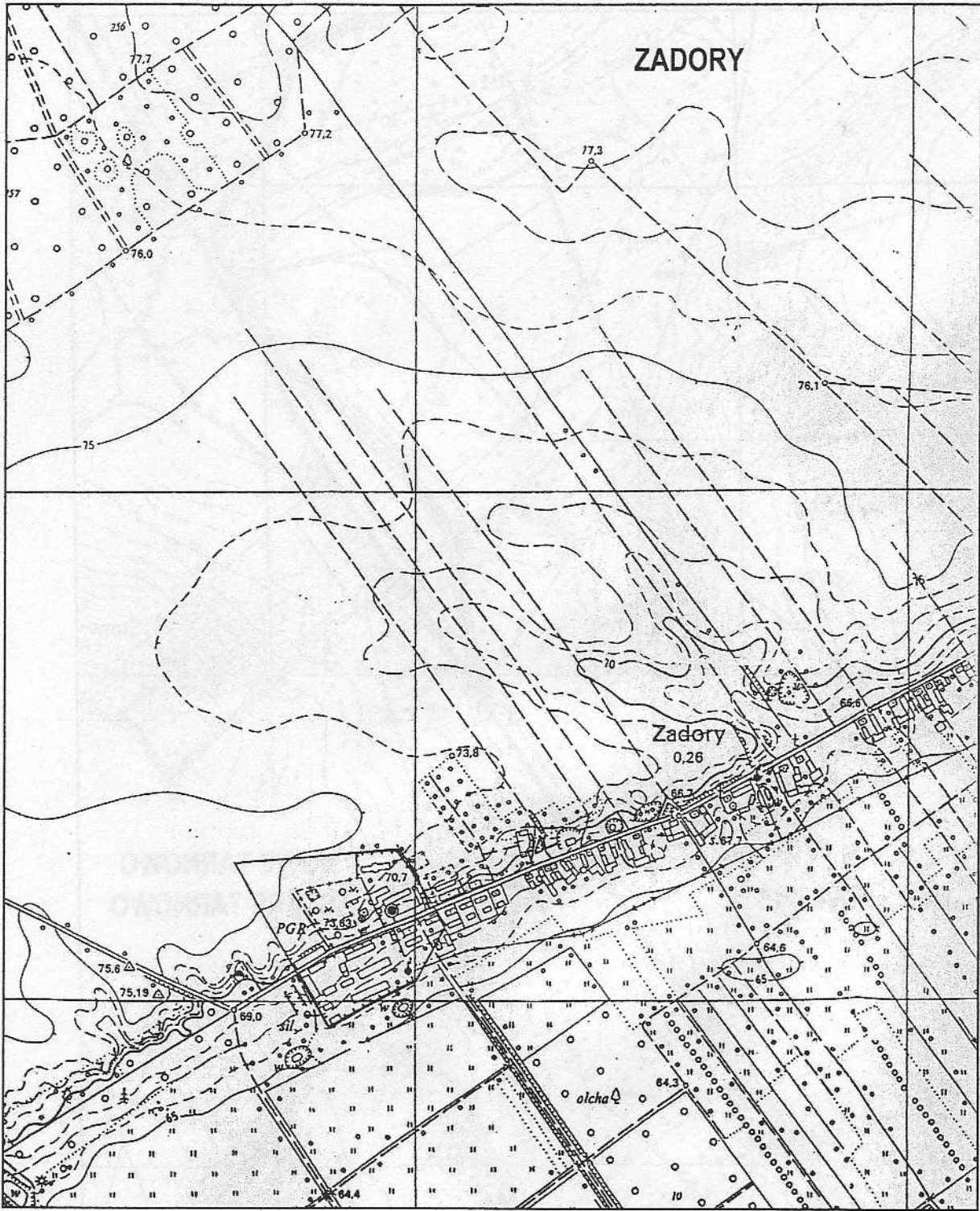
- POJEDYŃCZE OBIEKTY WPISANE DO REJESTRU ZABYTEKÓW

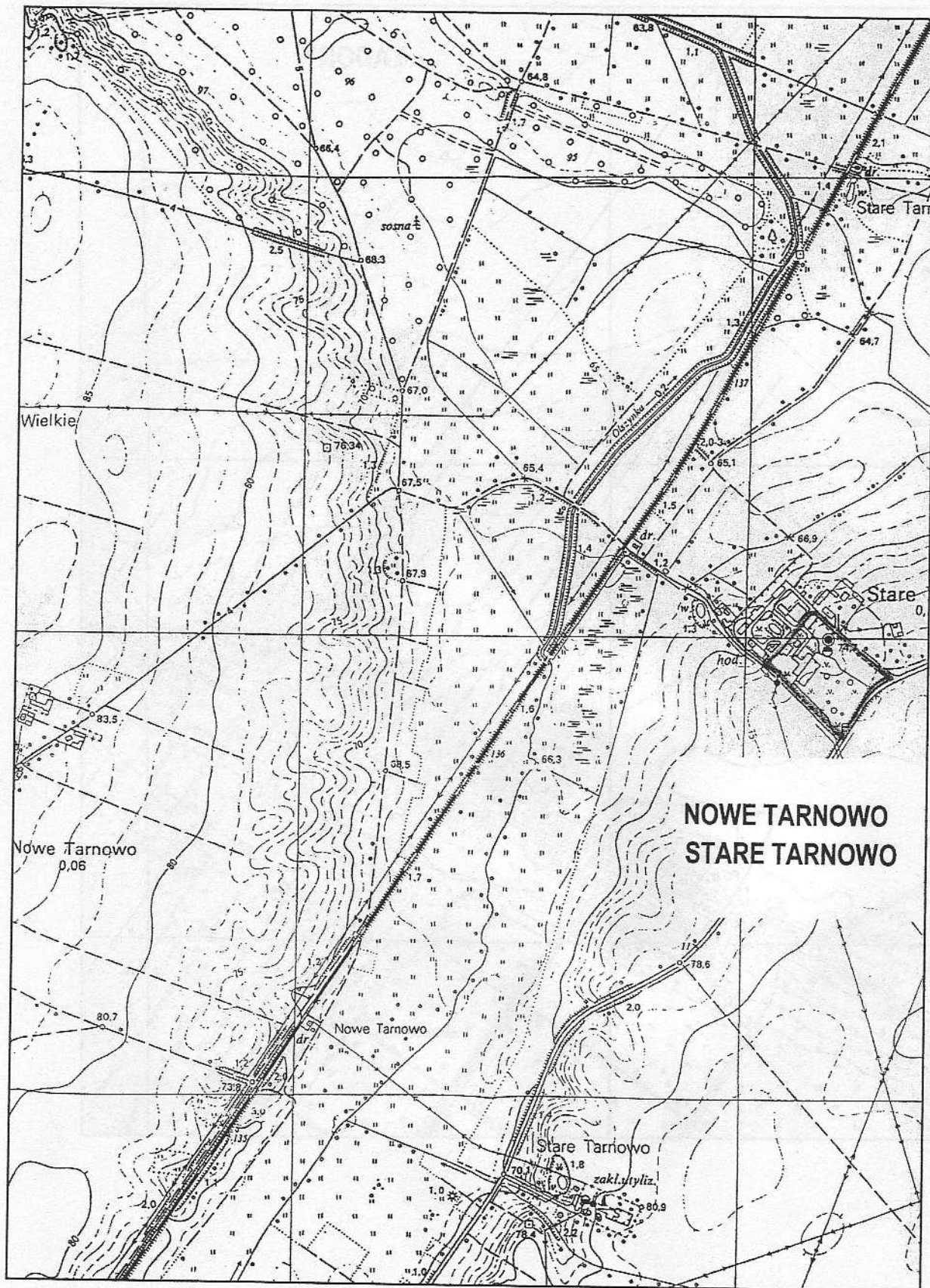

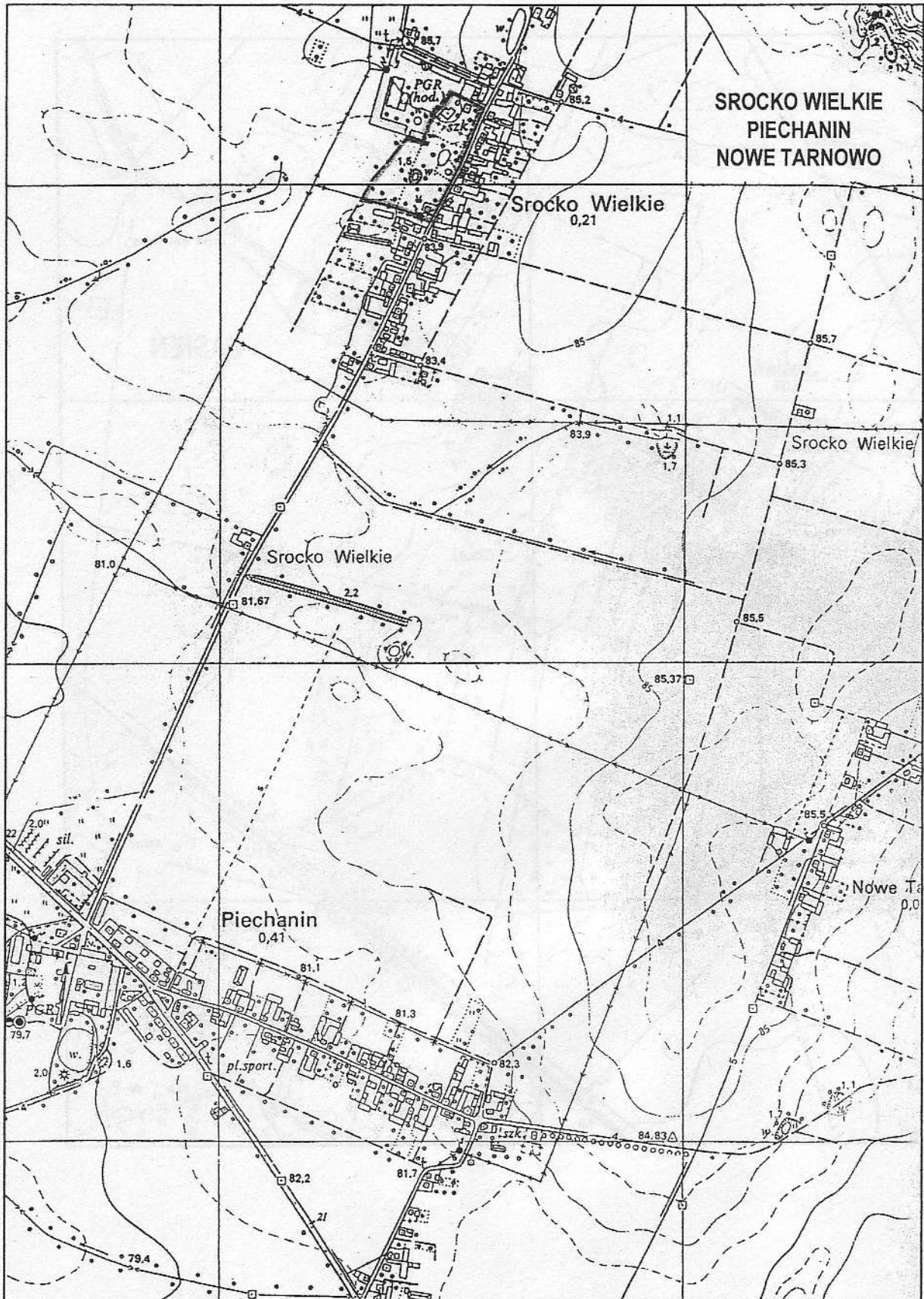

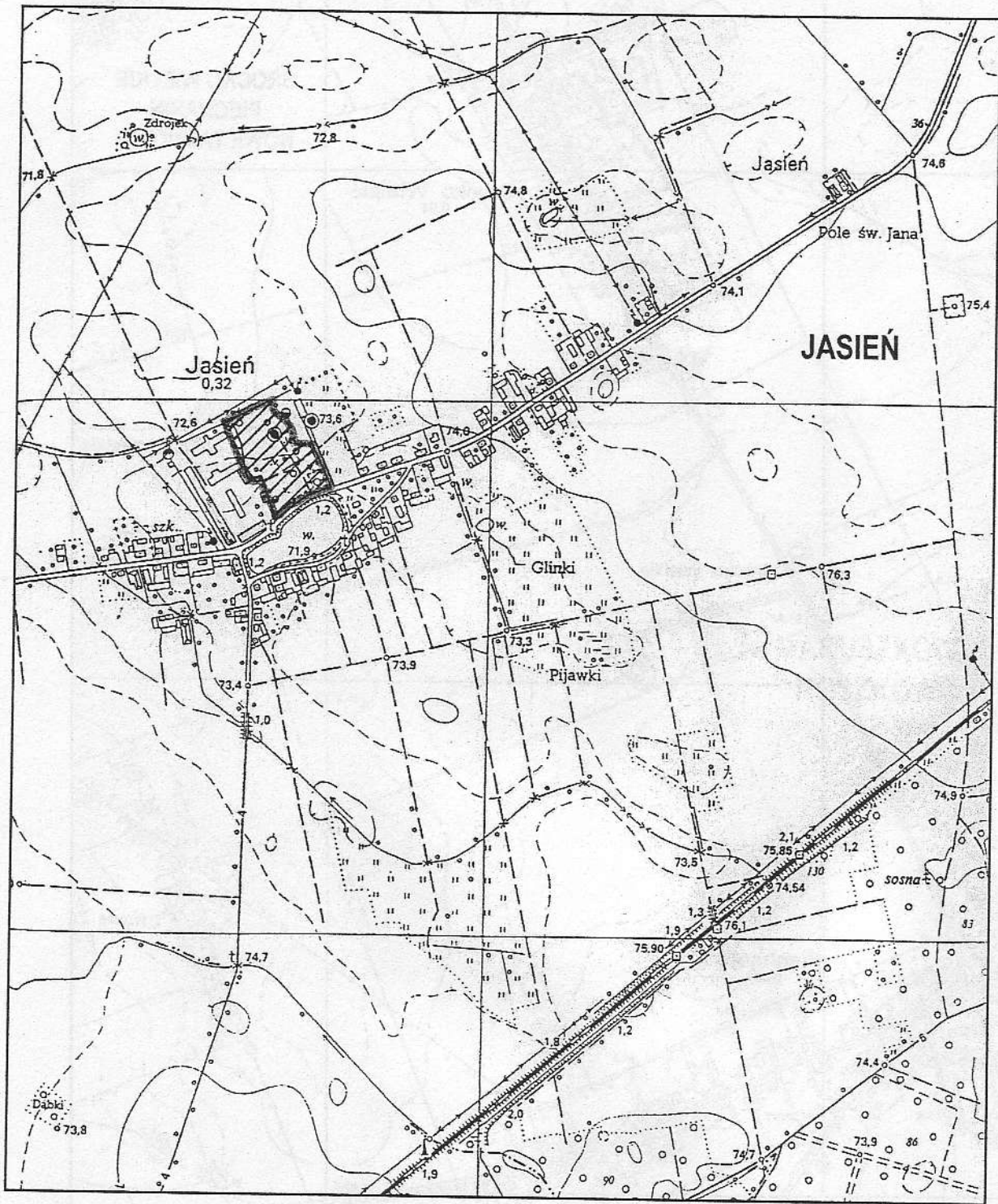

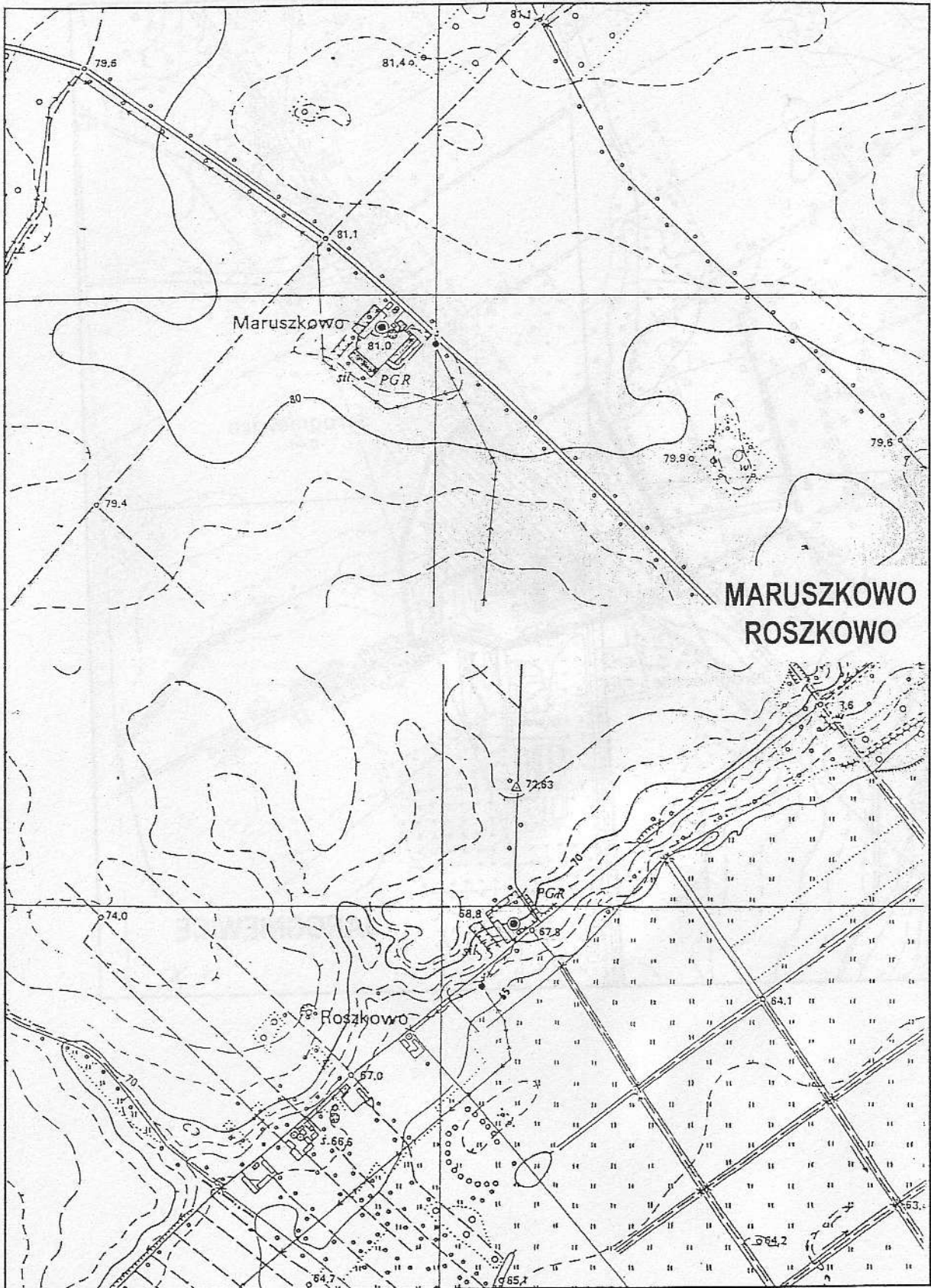

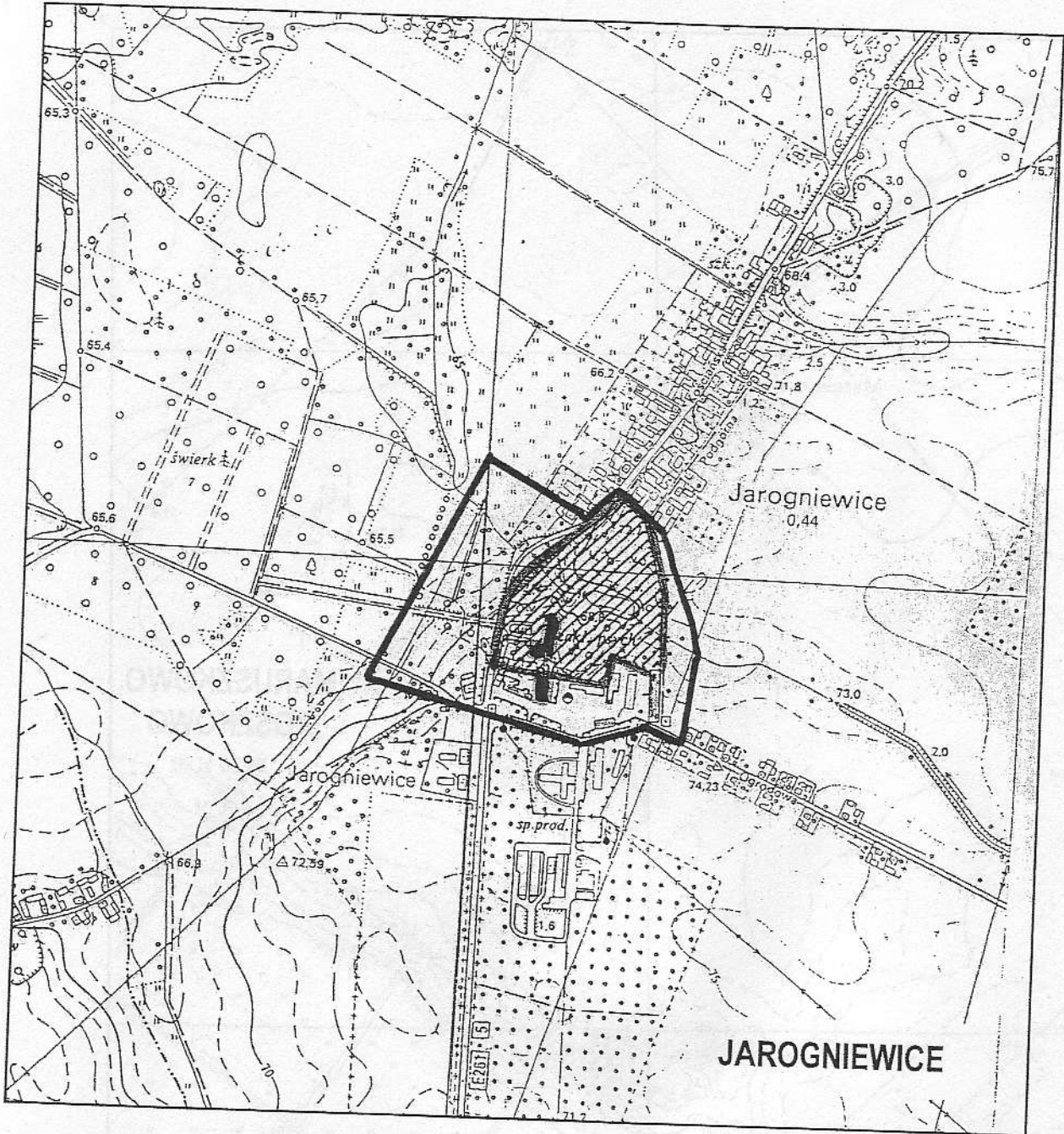
**NOWE TARNOWO
STARE TARNOWO**

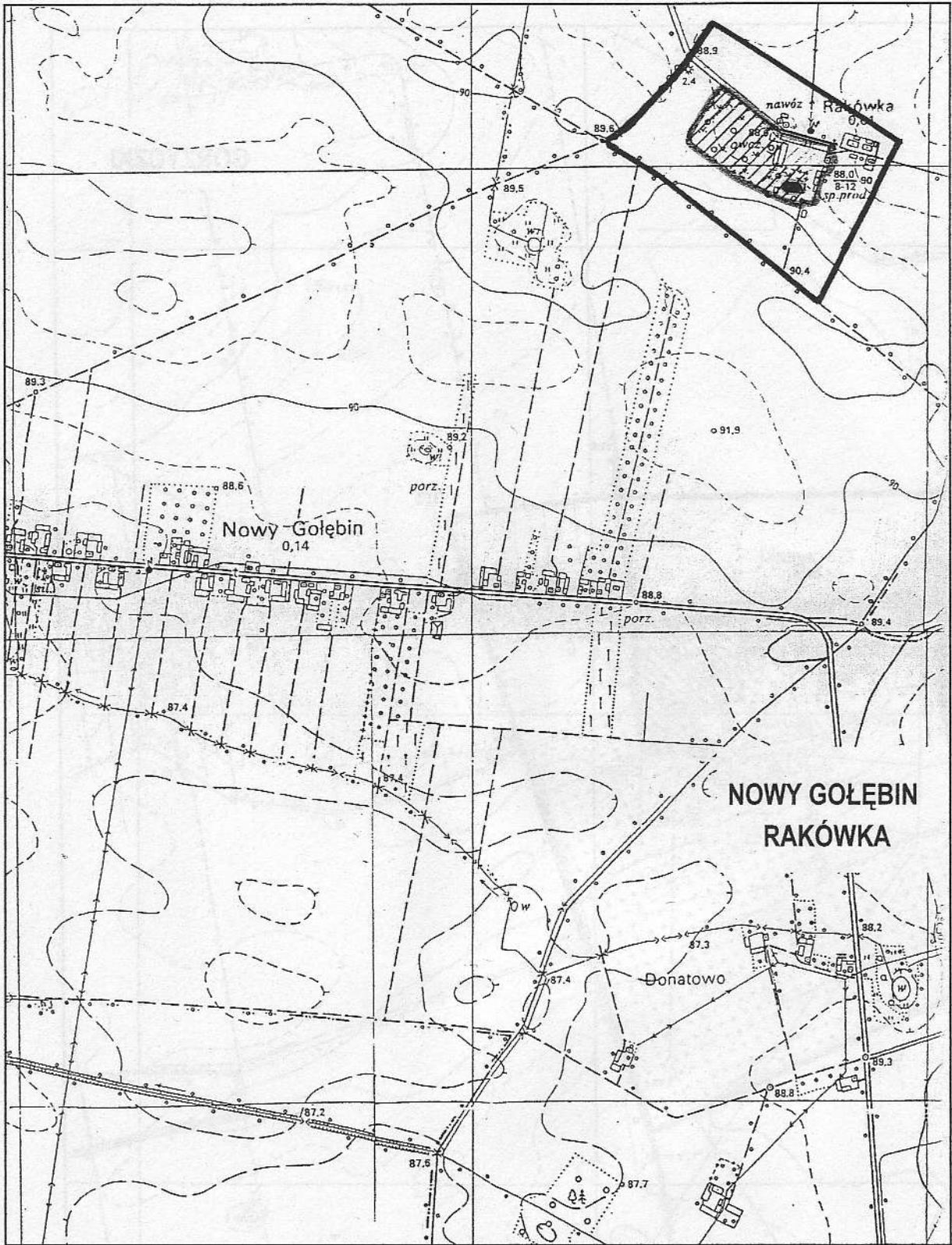

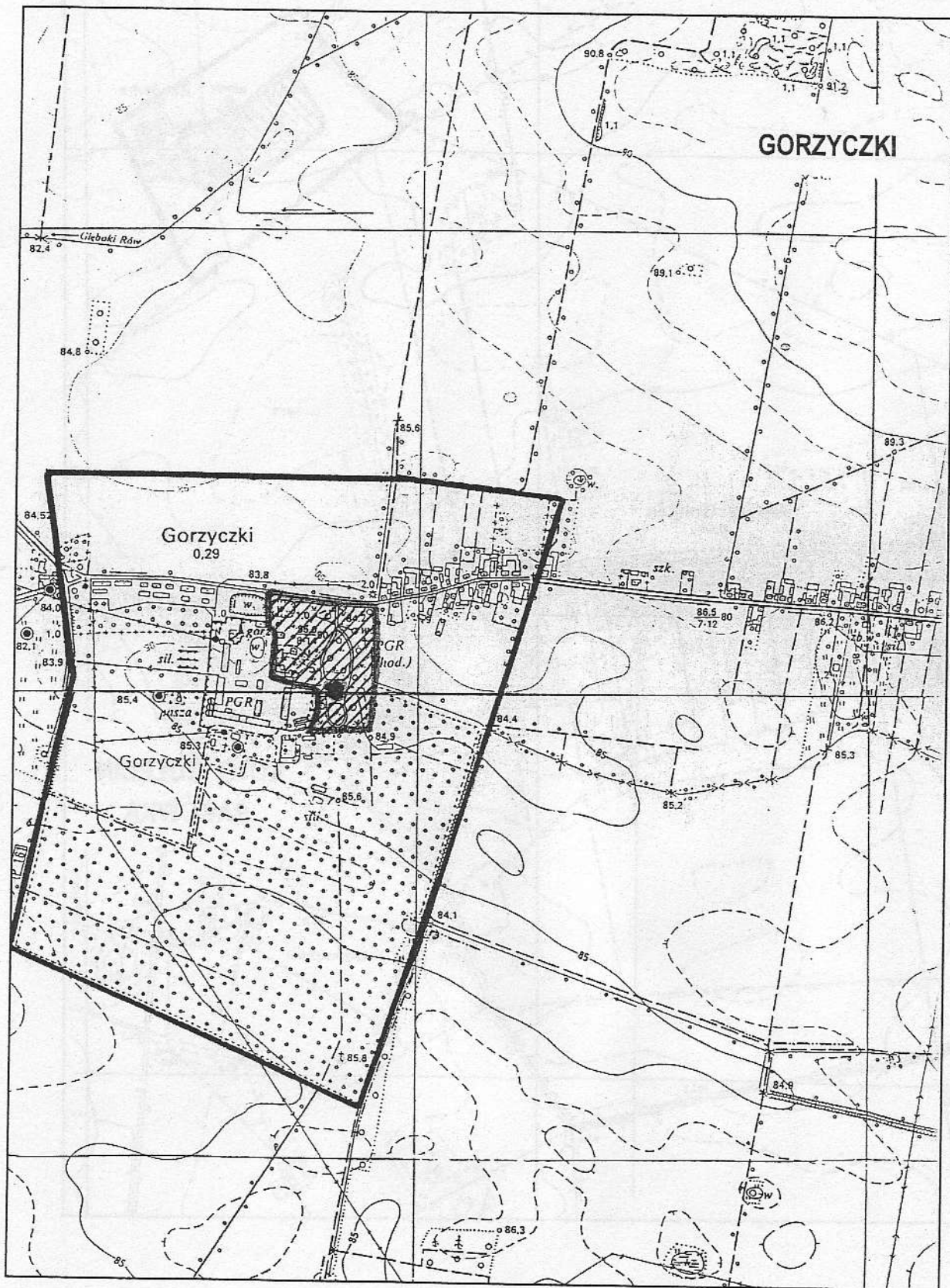

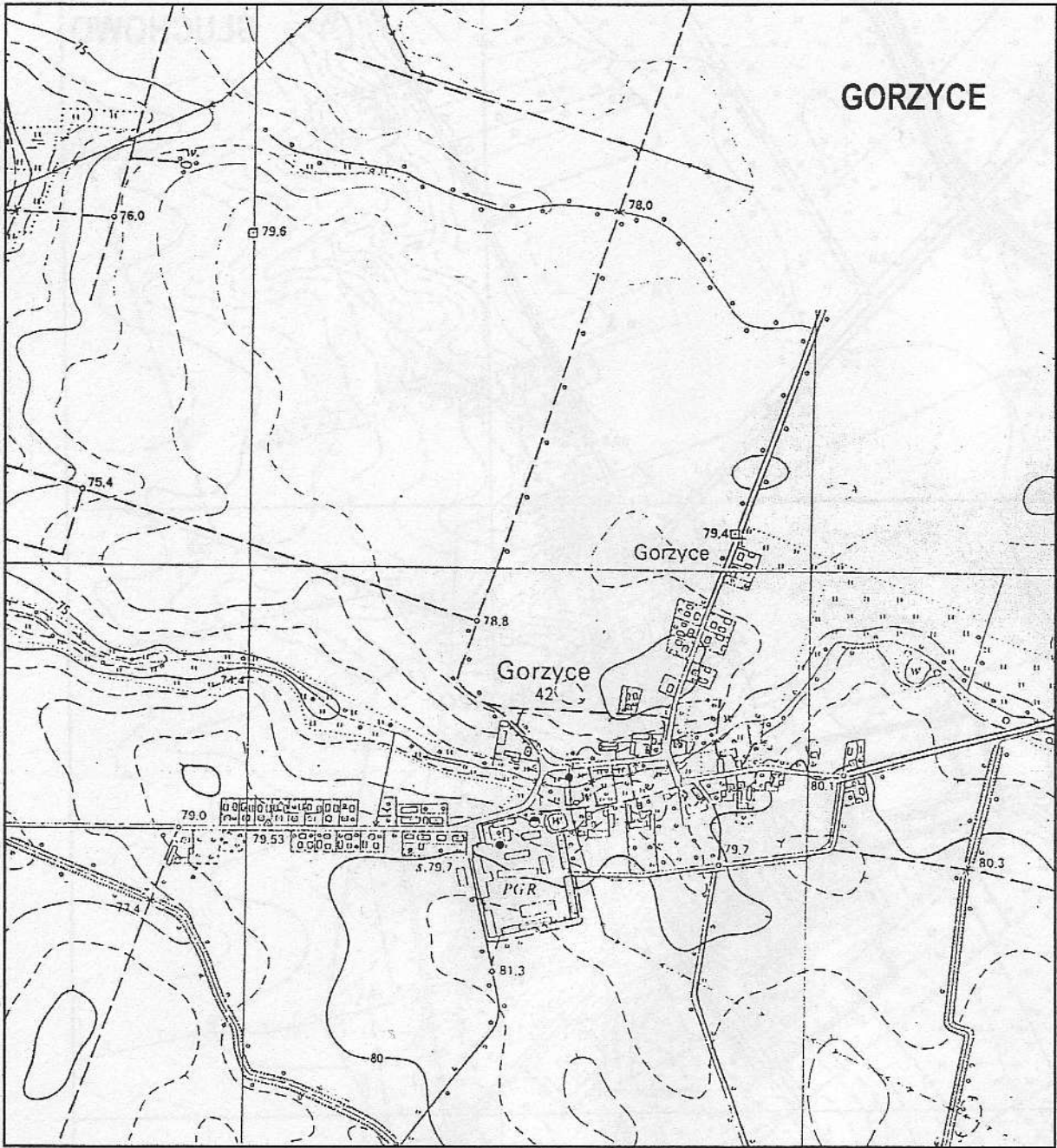
MARUSZKOWO
ROSZKOWO

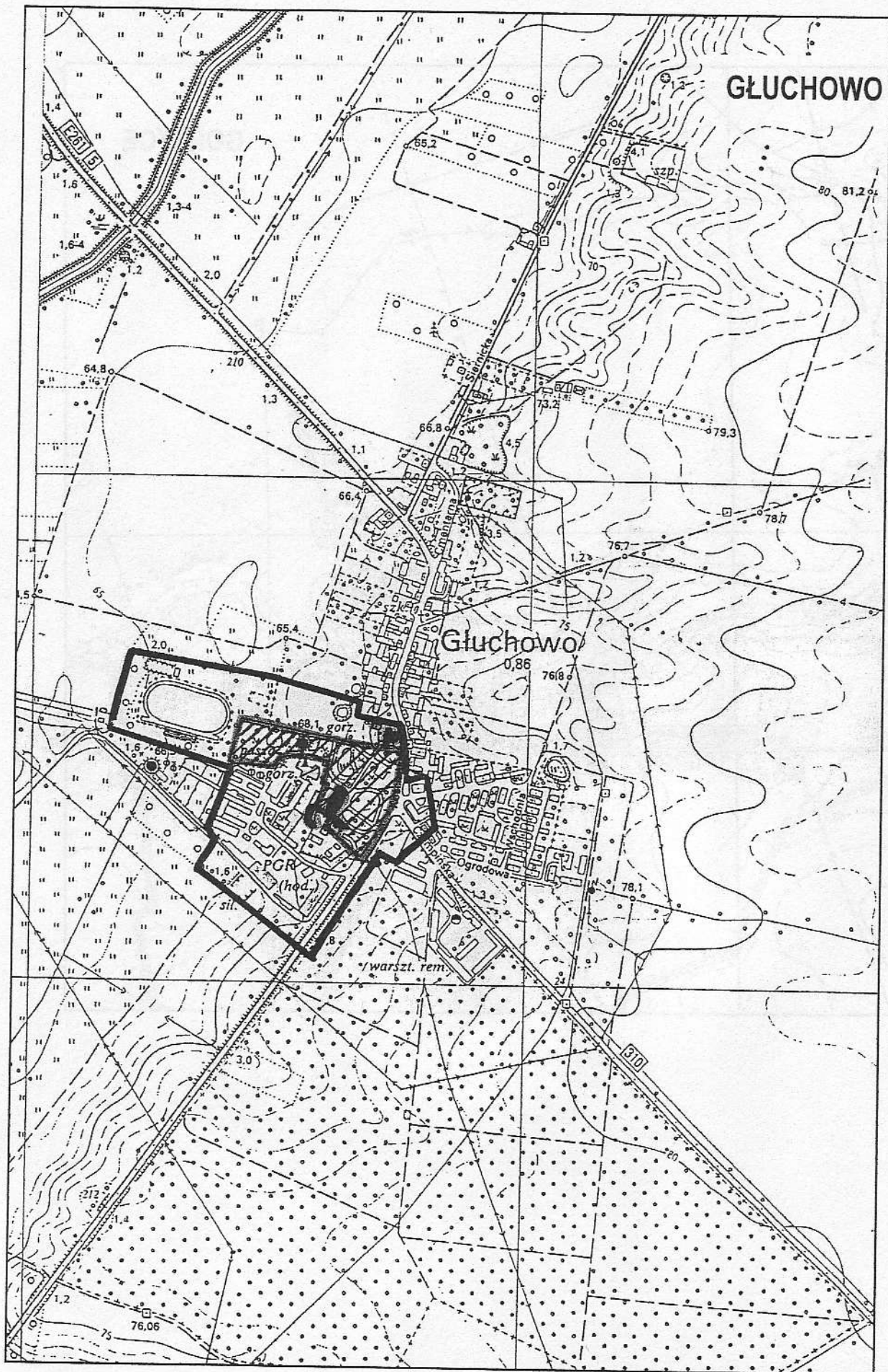
**NOWY GOŁĘBIN
RAKÓWKA**

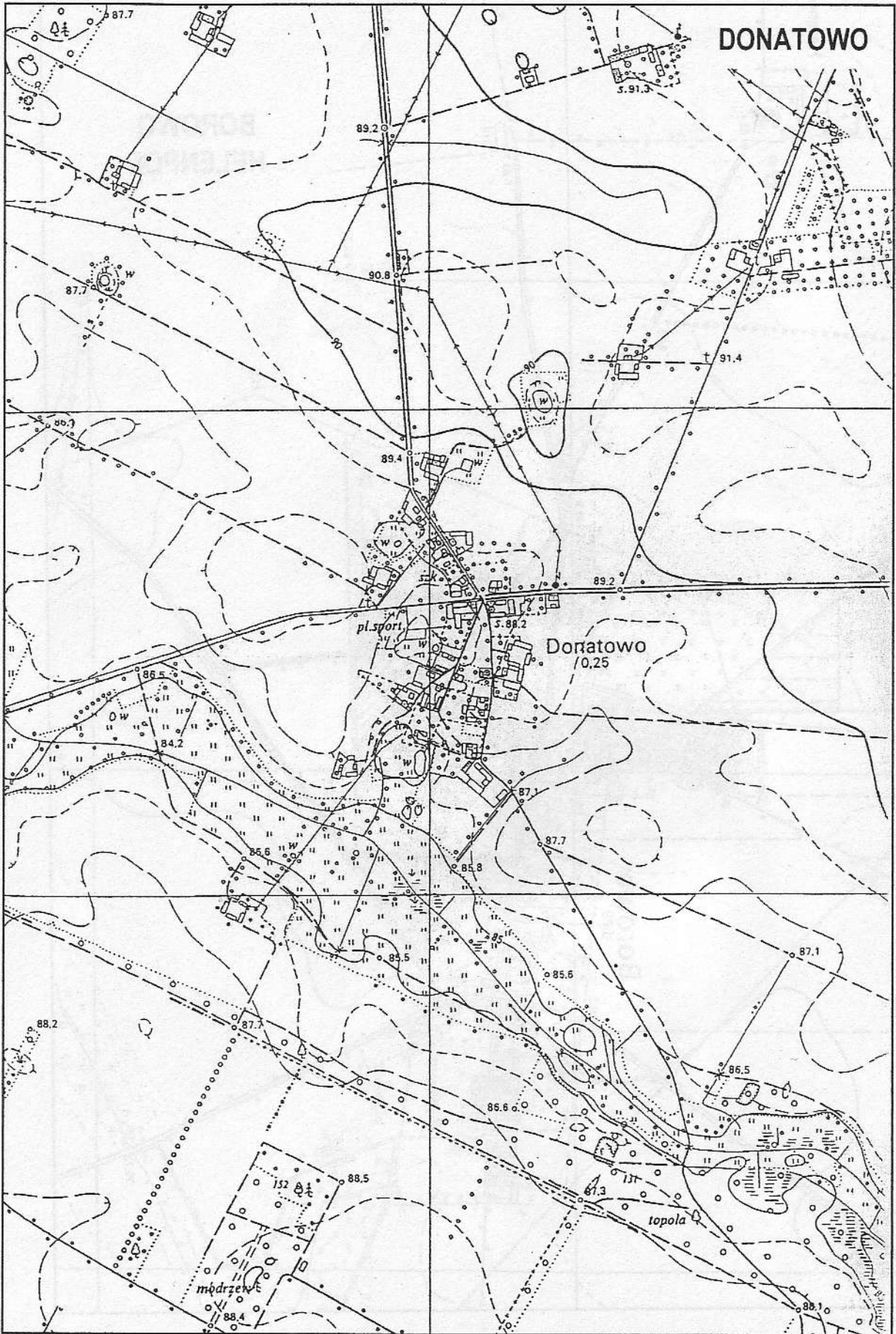

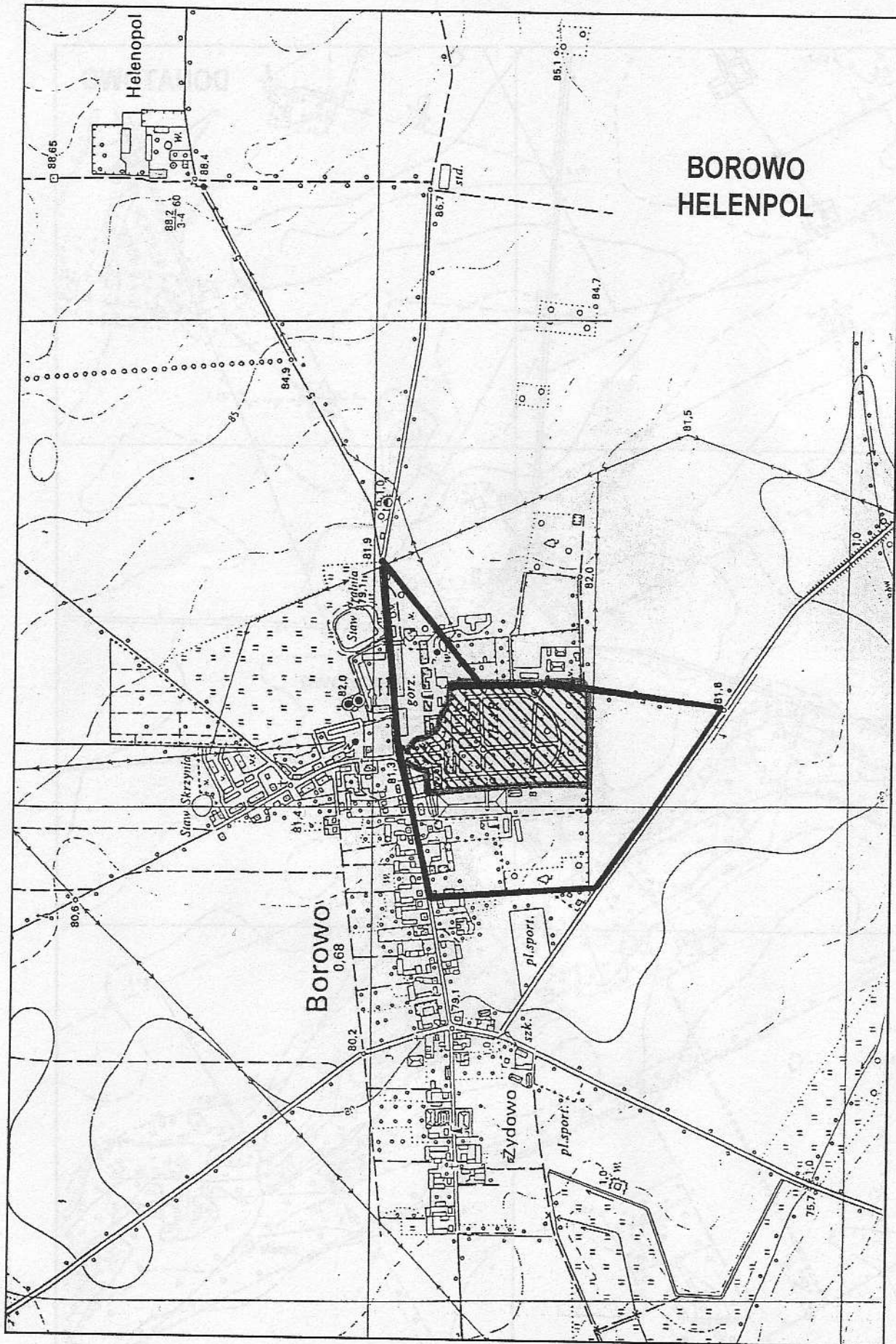

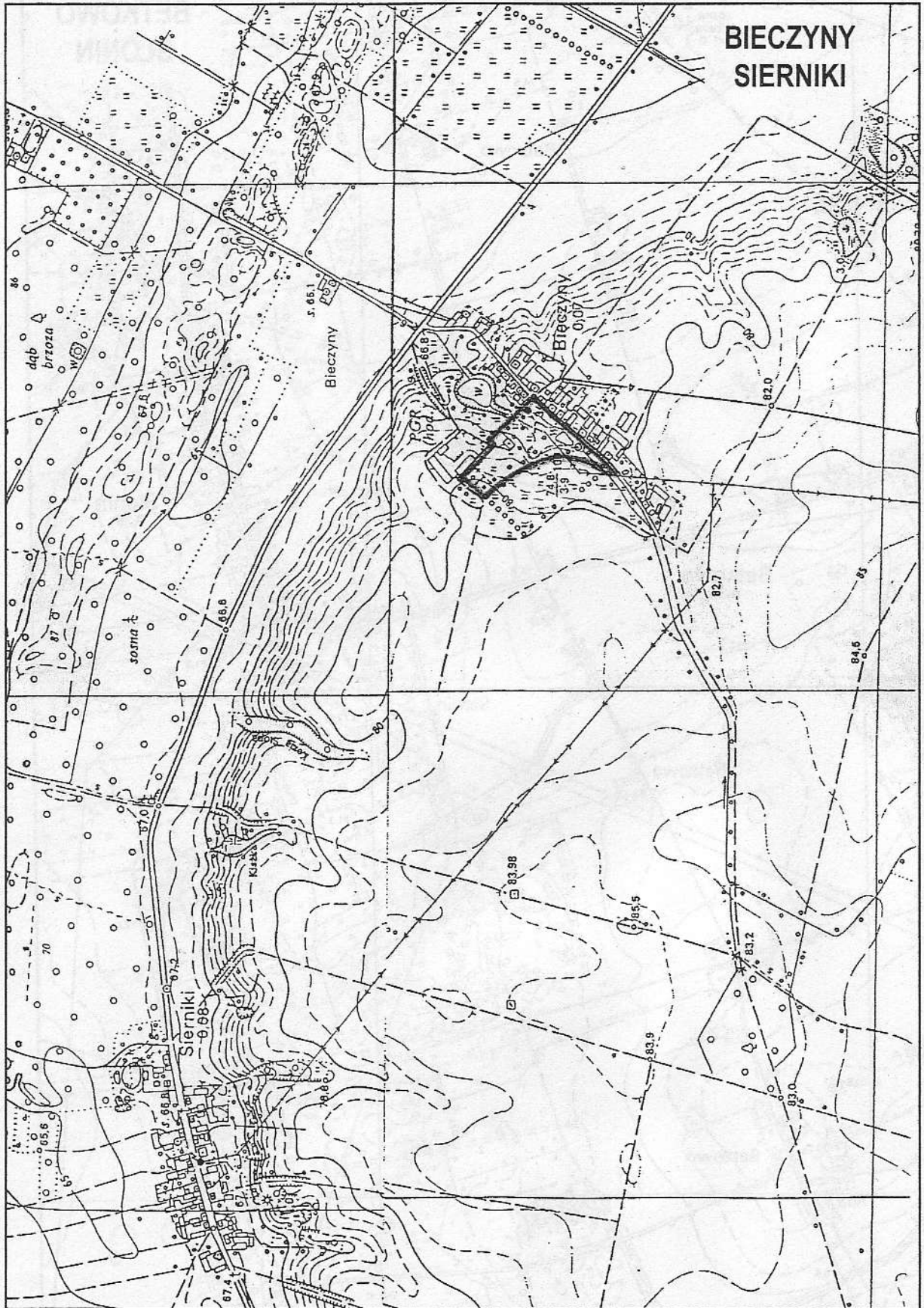
GORZYCE

GLUCHOWO

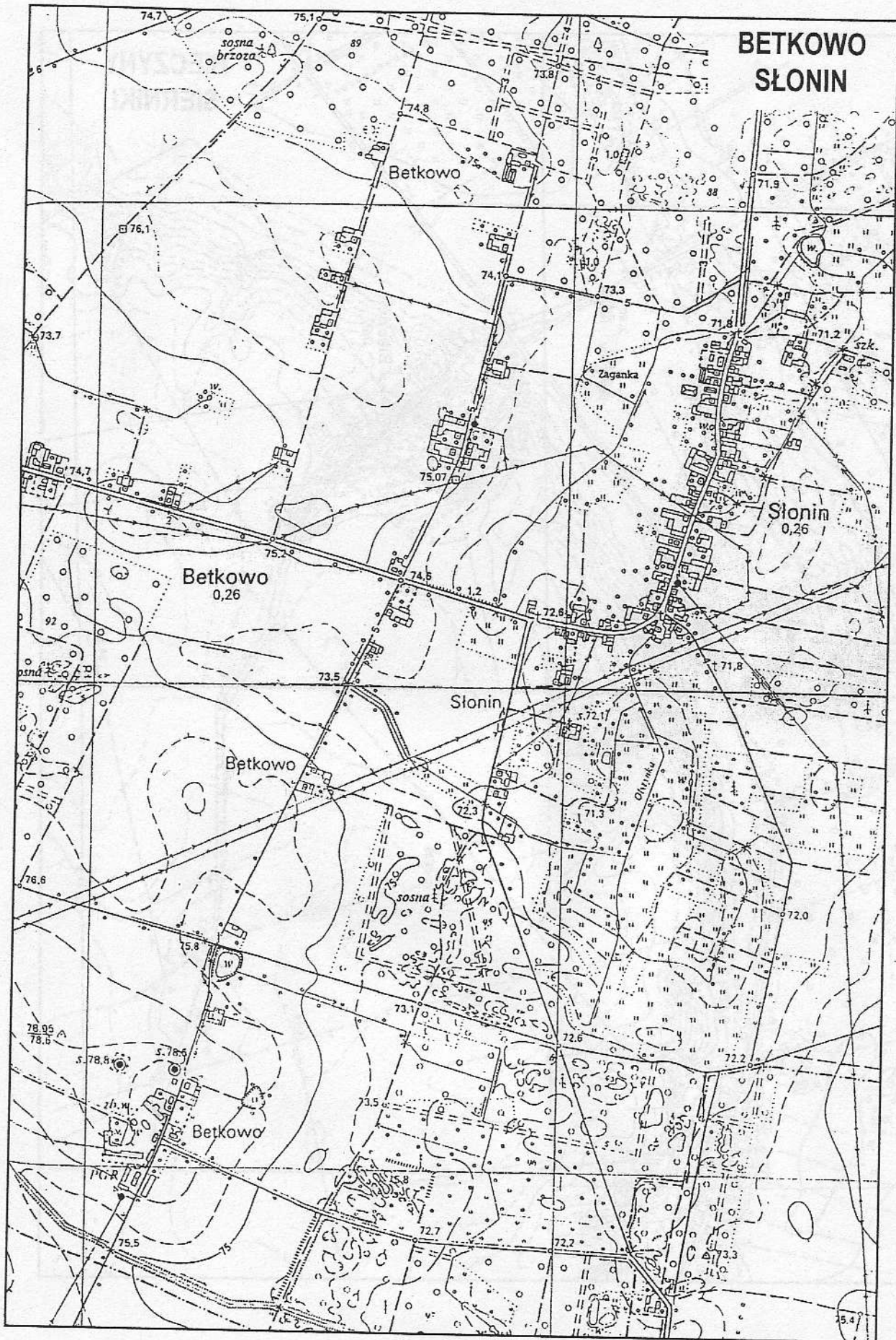

BIECZYNY SIERNIKI

CZEMPIŃ

NOWE BORÓWKO

Errata do Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Czempin
na lata 2008 – 2011

W tekście Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Czempin na lata 2008 – 2011:

		JEST	POWIINO BYĆ
1.	str.8	W gminie znajduje się 19 wsi...	W gminie znajdują się 22 wsie.....
2.	str. 14	Ul. Kluczmerowicza	Ul. Kuczmerowicza
3.	str.27 pkt. 3 ppkt.f	z dn. 10.04.1073r. z dn. 9.04.1073r.	z dn. 10.04.1973r. z dn. 9.04.1973r.
4.	str. 42 ppkt a)	42 drzewa lipy drobnolistnej	42 drzewa dębu
5.	str. 47 pkt. 7.2.4.	Inspektor Referatu Organizacyjnego - Aleksandra Żurek	Młodszy Referent Referatu Organizacyjnego - Hubert Włodarczak